

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 5/330

KWIECIEŃ/MAJ 2022

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 45 AUTORÓW, 51 TEKSTÓW

ULEPSZAMY KOMUNIKACJĘ

ENERGIA I PRZYGODA

NIEPOŁOMICE

**TRES
COM
PAN
EROS**

fot. Marcin Mucha

Polana Sitowiec

nocna Pomroka

28 maja godz. 20:00

BIEG, MAPA, EMOCJE

limit czasu 7h   dystanse 20 i 30 km

ognisko i smaczna zupa na mecie

Nadleśnictwo
Niepołomice

informacje i zapisy na Fanpage'u @TresCompan3ros

TEMATY MIESIĄCA

2. Komunikacja we wschodniej części gminy
3. Więcej pociągów w gminie

TWÓJ URZĄD

4. Gmina Niepołomice z nagrodą w plebiscycie Fundusze Europejskie są w Małopolsce
4. Rozmawiali o wyzwaniach w okresie pandemii

CZYSZTE POWIETRZE

5. Likwidujemy kopciuchy!

WYDARZENIA

6. Targi Wielkanocne za nami
7. Zamyślenia pasyjne – Пристрасні думки

BEZPIECZEŃSTWO

8. Podsumowanie 2021 roku w Ochotniczej Straży Pożarnej w Niepołomicach

NASZA TABLICA

10. Nabór do FALI
10. Parkuj z AnyPark!
10. Niepołomickie SEP po spotkaniu sprawozdawczym
10. Niecka na basenie po remoncie
11. Zmieniamy się dla Ciebie

EDUKACJA

13. „Emocje to trudna sprawa...”
14. Konkurs wiedzy o Janie Pawle II
15. Pomagamy Ukrainie
15. Peace like a river – #SolidarnizUkrainą

15. Psycholog dla osób z Ukrainy
16. Alchemia – zabawy z nauką
17. Astronomiczna liryka
17. Laureaci konkursów No Promil No Problem
17. Filia Placówki Przystań w nowej siedzibie
17. Sprzęt dla szkoły w Podgrabiu
18. XIX Gminny Turniej Pięknego Czytania
19. Skąd się biorą produkty ekologiczne?
19. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego
20. Konkurs plastyczny Kapelusz Pani Wiosny
20. Powitaliśmy wiosnę
20. Przedszkolaki w świetle teatru
20. Wszystkie kolory świata

SPORT

21. Akademia Puszczy otrzymała złotą gwiazdkę
22. Zawodnicy MKS Spartakus Niepołomice z medalami Mistrzostw Polski
22. Dobry występ badmintonistów w Ekstralidze
23. Udana zawody we Wrocławiu
24. Obóz siatkarski
25. Podsumowanie sezonu
25. Stowarzyszenie Klub Sportowy

PASJE

26. Bitwa o Anglię – warsztaty modelarskie

SZTUKA

28. Życie utajone – czyli martwa natura w malarstwie

ASTRONOMIA

30. Maj 2022
31. Wybuch wulkanu na wyspie Huna Tonga

NA FALI

32. Znaczenie niezależnej łączności radiowej w sytuacjach kryzysowych

FELIETON W PASTYLCE

33. Stosujmy minigimnastykę

BIBLIOTEKA

34. Wernisaż w bibliotece
35. Spotkanie Koła Emerytów i Rencistów z Niepołomic
35. Lekcje biblioteczne

LUDZIE

36. Stanisław Kracik, nowy-stary prezes Sokoła
38. Najlepsza położna w Małopolsce mieszka w Woli Batorskiej

POMAGAJMY

39. Pomagajmy. Każda pomoc się liczy

NASZE NGO-SY

40. Zespół Śpiewaczy Wrzos

NIEPOŁOMICKIE BIOGRAFIE

42. Dr med. Mieczysław Leon Kossowski

HISTORIA

44. 82. rocznica zbrodni katyńskiej

GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja: ul. Zamkowa 9a, 32-005 Niepołomice
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00

e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Korekta: Ksenia Olkusz

Kolportaż: UMiG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania artykułów, opatrywania ich własnym tytułem i korespondencji.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Skład: Krzysztof Biliński

Druk: Rafał Krasny Drukarnia Papillon

<https://www.drukarniapapillon.pl/>

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Komunikacja we wschodniej części gminy

Sporo się zmieniło w zakresie transportu publicznego na terenie gminy Niepołomice. W związku z wycofaniem się przewoźników prywatnych ze świadczenia usług na niektórych liniach, podejmujemy starania, żeby likwidowane kursy zastąpić – zwłaszcza dla wschodniej części gminy, która najbardziej odczuła te zmiany

Zebrałiśmy dla Państwa w jednym tekście informacje o uruchomionych w tym roku połączeniach komunikacyjnych wschodniej części gminy. Kursy skorelowano z godzinami odjazdów pociągów, zapewniając dogodną alternatywę dojazdów do Krakowa Głównego i Tarnowa. Połączenia dopasowywano również do potrzeb pracowników Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej.

Poniżej znajdziecie Państwo informacje o uruchomionych liniach oraz zbiorcze rozkłady dla przystanków Chobot Leśniczówka, Niepołomice Dworzec i Park & Ride Podłęże Północ w dni powszednie.

Komunikacja gminna: Chobot – Park & Ride Podłęże Północ
Linia uruchomiona 1 lutego 2022 r.

Kursuje od Chobotu przez Wolę Zabierzowską, Nową Wieś, Zabierzów Bocheński, Wolę Batorską i Niepołomice do Park & Ride Podłęże Północ. Gmina dostała na nią dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. Pasażerów wozi bus niskiemisyjny EURO 6, klimatyzowany, niskopodłogowy z platformą na wózek, z automatycznie otwieranymi drzwiami. Od II kwartału pojazd będzie można śledzić za pomocą mobilnej aplikacji w ramach systemu iMKA. Do końca 2022 r. obowiązują promocyjne, bardzo niskie ceny biletów jednorazowych:

Chobot – Niepołomice: 1,00 zł,
Chobot – Podłęże: 2,00 zł,
Niepołomice – Podłęże: 1,00 zł.

Honorowane są wszystkie ulgi ustawowe. Dla seniorów, którzy ukończyli 60. rok życia, przygotowano ulgę 30 %.

Uczniowie szkół podstawowych i średnich mają prawo do bezpłatnego przejazdu za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej. Uprawnienia do bezpłatnej jazdy będą posiadały osoby na zasadach określonych w regulaminie obowiązującym w komunikacji MPK.

Autobusowa Linia Dowozowa A7: Chobot – Park & Ride Podłęże Północ

Linia została uruchomiona 1 kwietnia. Kursuje z Proszowic przez Nowe Brzesko, Ispinę, Chobot, Wolę Zabierzowską, Zabierzów Bocheński, Wolę Batorską i Niepołomice do Park & Ride Podłęże Północ.

Jest obsługiwana przez autobusy Iveco Crossway 12 LE Line. To 45-miejscowe pojazdy niskopodłogowe z dodatkowymi czterema rozkładanymi fotelami oraz miejscem na wózek dziecięcy lub inwalidzki, klimatyzowane, zaopatrzone w system informacji pasażerskiej, monitoring i porty USB. Flota należy do Kolei Małopolskich.

Ceny biletów:

Chobot – Niepołomice: jednorazowy: 4,00 zł; miesięczny: 88,00 zł,

Chobot – Podłęże: jednorazowy: 4,50 zł; miesięczny: 99,00 zł,

Chobot – Kraków Gł. (bilet łączony autobus-kolej) jednorazowy: 11,00 zł; miesięczny 174,50 zł.

Uwaga: podane ceny biletów miesięcznych są cenami promocyjnymi dla posiadaczy biletów miesięcznych kolejowych (50% zniżki).

Na linii honorowane będą wszystkie ulgi ustawowe. Dla seniorów, którzy ukończyli 60. rok życia przygotowano ulgę 30%.

Dla pasażerów posiadających bilet miesięczny kolejowy w dowolnej relacji linii SKA3, oferujemy specjalną zniżkę na bilet miesięczny w wysokości 50%.

Komunikacja Aglomeracyjna: Chobot – Niepołomice – Kraków Nowa Huta

Połączenie realizowane na podstawie umowy z Krakowem. Linia jest

dofinansowywana przez Gminę Niepołomice.

Na tej linii obowiązują ceny takie, jak w całej Komunikacji Aglomeracyjnej. Gmina Niepołomice znajduje się w strefie II.

W obrębie II strefy:

jednorazowy lub 60-minutowy: 6,00 zł, ulgowy: 3,00 zł; miesięczny: 79,00 zł, ulgowy: 39,50 zł.

20-minutowy: 4,00 zł, ulgowy: 2,00 zł.

W obrębie I i II strefy: jednorazowy: 6,00 zł, ulgowy: 3,00 zł; miesięczny: 158,00 zł, ulgowy: 79,00 zł.

PRZEMEK KOCUR

Referat Promocji i Kultury

Więcej pociągów w gminie

Roman Ptak

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice

Oprócz połączeń autobusowych, komunikacja w gminie wzbogaci się o połączenia kolejowe. Na jedne będziemy mogli liczyć jeszcze w tym roku, inne – wraz z linią do Niepołomic – pojawiają się w dalszej perspektywie

Ministerstwo Infrastruktury ogłosiło, że wśród projektów, które zyskały dofinansowanie z rządowego programu Kolej+ będzie połączenie z Krakowa do Niepołomic. Zapowiedziano realizację w sumie 34 projektów z całej Polski. Z początkowych 5,5 mld złotych na ten cel, powiększono budżet programu o drugie

tyle, czyli teraz cały wynosi 11 mld złotych. Część pieniędzy będzie przeznaczona na rewitalizację istniejących, ale niewykorzystywanych linii, za część pieniędzy zbudowane zostaną zupełnie nowe połączenia, w tym to z Niepołomic do Krakowa.

Program Kolej+ to w Małopolsce, oprócz linii Niepołomice-Kraków, także połączenie między Olkuszem i Krakowem. Ruszą również prace nad projektem linii Kraków-Myślenice. Fundusze na ten cel zostaną przekazane do Województwa Małopolskiego. Pociągi na tej linii mają jeździć do 2028 roku.

Więcej połączeń do i ze Staniątek

W ubiegłym roku Gmina Niepołomice zakończyła budowę parkingów przesiadkowych park & ride. Parkingi przy stacji w Podłężu bardzo szybko zaczęły być własnym życiem. Wiele osób wybiera je, by zostawić tu samochód, przesiadając się na pociąg w dojazdach do pracy. Aby stacja kolejowa w Staniątkach stała się dla podróżujących również atrakcyjna, Gmina Niepołomice wystąpiła do Urzędu Marszałkowskiego o zwiększenie ilości pociągów zatrzymujących się w tej miejscowości.

Otrzymaliśmy zapewnienie od wice-marszałka Łukasza Smółki, że przy naj-

bliższej korekcie kolejowych rozkładów jazdy, 12 czerwca, przystanek w Staniątkach zostanie dodany do rozkładów 11 pociągów.

Liczymy, że dzięki temu podróżni częściej wybiorą pociągi, jako sposób dojazdu do Krakowa i z Krakowa, a dzięki temu zmniejszy się ruch samochodowy na naszych drogach, co wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa na drogach oraz zmniejszenie ilości spalin w powietrzu.

O szczegółach dotyczących nowego rozkładu będziemy informować na stronie internetowej gminy, jak tylko zostaną podane do publicznej wiadomości.

Gmina Niepołomice z nagrodą w plebiscycie Fundusze Europejskie są w Małopolsce

Joanna Musiał

Referat Promocji i Kultury

Burmistrz Roman Ptak, wiceburmistrz Adam Twardowski oraz dyrektor niepołomickiego MOA Dominik Pasternak odebrali statuetkę w plebiscycie Fundusze Europejskie są w Małopolsce. Uroczysta Gala „Fundusze z Kulturą” odbyła się w Operze Krakowskiej 30 marca 2022. Naszą gminę uhonorowano za projekt przebudowy i rozbudowy Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego

Oddany do użytku w sierpniu ubiegłego roku budynek MOA tworzy zupełnie nową przestrzeń do rozwijania pasji i to nie tylko astronomicznej, ale także tych dotyczących nauk ścisłych, fotografii czy mediów. Dodatkowo ma zaplecze noclegowe, które ułatwia nocne obserwacje nieba, lecz również umożliwia przyjmowanie wycieczek. Nowoczesna bryła zaprojektowana została przez Biuro Projektów Lewicki Łatak przy ścisłej współpracy z użytkownikami obiektu.

Plebiscyt na najlepszy projekt w powiecie realizowany z Funduszy Europejskich w Małopolsce pn. „Fundusze Europejskie są w Małopolsce” ma na celu odkrycie i pokazanie projektów, które w najlepszy sposób wykorzystały środki z Unii Europejskiej. To również okazja, aby pokazać, że inwestycje realizowane w Małopolsce przy wsparciu Funduszy Europejskich są dostrzegane i prawidłowo identyfikowane przez mieszkańców regionu. Głosowali mieszkańcy małopolski w głosowaniu online.

Wydarzenie uświetnił występ Sądectkiej Orkiestry Kameralnej pod batutą Leszka Mieczkowskiego z gościnnym udziałem zespołu Tango Attack.

Organizatorzy gali, w geście solidarności z Ukrainą, podczas wydarzenia zorganizowali zbiórkę książek w języku ukraińskim, wyprawkę szkolnych oraz artykułów papierniczych dla najmłodszych uchodźców z Ukrainy.

Rozmawiali o wyzwaniach w okresie pandemii

Przemek Kocur

Referat Promocji i Kultury

Wyzwania wynikające z obostrzeń w okresie pandemii COVID-19, stojące przed zarządcami transportu, są głównym tematem spotkania partnerów projektu Regio-Mob, które odbyło się 30 i 31 marca w Niepołomicach

Strona polska opowiadała m.in. o liniach rekreacyjnych z Krakowa do okolicznych miejscowości, w tym do Puszczy Niepołomickiej oraz o tarczy dla mobilności. Nasi partnerzy z Włoch, Rumunii i Słowenii obejrzeni też rezultaty inwestycji transportowych realizowanych w ostatnich latach, m.in. parkingi w systemie Park & Ride, węzeł autostradowy czy obwodnicę Podłęża.

Mieli też okazję zapoznać się z działaniami podejmowanymi w Krakowie w związku z tarczą mobilności: strefy ograniczonego ruchu, nową kładkę dla rowerów nad ul. Kamieńskiego, tymczasowe rozwiązania w ruchu rowerowym oraz system elektrycznych autobusów i stacji ich ładowania.

Nasi goście podzielili się swoimi doświadczeniami z tworzenia aplikacji dla

regionalnego transportu oraz z zarządzania transportem w dynamicznie zmieniającej się sytuacji wywołanej pandemią COVID-19.

Projekt Regio-Mob jest realizowany ze wsparciem finansowym programu INTERREG Europe Unii Europejskiej.

REGIO-MOB
Interreg Europe

 European Union
European Regional
Development Fund

Likwidujemy kopciuchy!

Metropolia Krakowska

Zgodnie z zapisami uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego, od 1 stycznia 2023 r. do ogrzewania domu ogrzewania domu nie będzie można używać starego „kopciucha”. Za złamanie przepisów grozi każdorazowo kara od 500 zł do nawet 5 000 zł

Pomocy mieszkańcom w zakresie wymiany źródła ciepła udzielają pracownicy gmin Metropolii Krakowskiej, które już od ponad 5 lat prowadzą aktywne działania w tym zakresie.

Do tej pory gminy łącznie przeznaczyły prawie 137 mln zł na likwidację najbardziej zanieczyszczających źródeł ogrzewania. Udało się za to zlikwidować 9,5 tys. pieców węglowych, a kolejne 5 tys. zostaną wymienionych w najbliższym czasie. Wciąż pozostaje do wymiany niecałe 20 tys. nieekologicznych źródeł ciepła. Dlatego na terenie

Metropolii działa 57 ekodoradców, którzy pomagają mieszkańcom w pozyskaniu dotacji na wymianę starego kotła lub na termomodernizację budynku. Oprócz

klasy kotła ważna jest również jakość paliwa. Jakość paliw sprawdzana jest podczas kontroli prowadzonych przez gminy. Na terenie Metropolii Krakowskiej przeprowadzono już ponad 15 tys. takich kontroli.

Przed nami ostatnia wiosna i lato przed wejściem w życie przepisów uchwały antysmogowej. Gminy Metropolii Krakowskiej wciąż dysponują środkami na wymianę bezklasowych pieców. Ekodoradcy pomogą uporać się z niezbędnymi formalnościami przy uzyskaniu i rozliczeniu dotacji. Zachęcamy mieszkańców, którzy ogrzewają domy kotłami starego typu, do kontaktu z ekodoradcami w gminie Niepołomice telefonicznie 12 250 94 54 lub osobiście ul. Grunwaldzka 11 w Niepołomicach.

Każdy wymieniony kopciuch pozwoli nam oddychać lepszym powietrzem. Bądźmy razem w walce o czyste powietrze!

Targi Wielkanocne za nami

Joanna Musiał

Referat Promocji i Kultury

Tradycyjne Targi Wielkanocne zagościły ponownie w Niepołomicach. 10 kwietnia, po dwóch latach przerwy, spotkaliśmy się z mieszkańcami na niepołomickim Rynku

Wystawcy przy kramach oferowali rozmaite rzeczy w klimacie zbliżających się świąt. Można było zaopatrzyć się w wiklinowe koszyki, domowej roboty ciasta, oryginalne ozdoby, świeżo wypiekane pieczywo i wiele innych artykułów związanych z tradycją świąt wielkanocnych.

Odwiedzającym targi czas umiliły występy naszych gminnych grup śpiewaczych: Chóru Niepołomiczanie, Grupy Obrzędowo-Śpiewaczej Nasza Wola, Zespołu Melodia, Chóru Męskiego Totus Tuus oraz Zespołu Wrzoz.

Tuż po 12.00 wóldarze miasta oraz ksiądz proboszcz Stanisław Mika złożyli mieszkańcom życzenia na nadchodzące święta.

Można było też spróbować świątecznego żurku, serwowanego przez restaurację Zamku Królewskiego w Niepołomicach oraz żurku ukraińskiego, przygotowanego przez Fundację Lepsze Niepołomice we współpracy z Paniami z Ukrainy mieszkającymi w Niepołomicach. W konkursie na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną przyznaliśmy

po 3 nagrody w kategorii palm wykonanych zbiorowo oraz indywidualnie. Mieszkańcy przynieśli do nas około 20 pięknych, kolorowych palm, z których najdłuższa liczyła 7 metrów.

Dziękujemy wszystkim za obecność i już dziś zapraszamy na przyszłoroczne Targi Wielkanocne.

Organizacja imprezy była wsparta finansowo przez Lokalną Grupę Działania Powiatu Wielickiego – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestuje w obszary wiejskie.

Zamyślenia pasyjne – Пристрасні думки

10 kwietnia w Zamku Królewskim w Niepołomicach Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. St. Moniuszki zaprosiło na muzyczno-literackie *Zamyślenia Pasyjne*, realizowane w ramach projektu *Niepołomickie Impresje Muzyczne 2022*. Wstępem do wydarzenia była refleksja, którą przedstawił prowadzący – piszący tę relację. Nawiązał w niej do znaczenia miesiąca, w którym jest ono realizowane. Kwiecień bowiem w kalendarzu ostatnich osiemdziesięciu lat zapisany był bolesnymi kartami: zbrodnia katyńska, śmierć św. Jana Pawła II, tragedia smoleńska. Do tych kart należy również i ta pisana dzisiaj, na Ukrainie. Choć to nie Polacy toczą walkę o swoją suwerenność to jednak, skutki rosyjskiej agresji również nas dotykają. Zatem tę trudną kartę historii zapisujemy wspólnie, choć każdy z narodów na swój sposób. W tym czasie wszyscy spoglądamy z nadzieją w przyszłość, mając wręcz pewność, że zaleczy zadane rany, przyniesie zwycięstwo, bo przecież po Wielkim Piątku zawsze przychodzi Niedziela Zmartwychwstania. Po tej refleksji program otworzył Zespół Kameralny Pro Arte pod opieką Jerzego Sobeńko i Katarzyny Rojek. W jego wykonaniu zabrzmiały m.in. *Hosanna* z musicalu *Jesus Christ Superstar*, *Oto drzewo Krzyża* St. Moniuszki, *O Głowo uwieńczona* i *Boże cierpiący* z Pasji wg Ewangelii św. Mateusza J.S. Bacha, *Jak piękny jest ślad Twoich stóp* z oratorium Mesjasz G. F. Haendla. Następnie Grupa Śpiewacza Niepołomiczanie zaśpiewała *Ach, mój Jezu jak Ty klęczysz* oraz *Krzyż Chrystusa*, tradycyjnie pieśni śpiewane w kościołach w okresie Wielkiego Postu. Jednak tym razem wykonane zostały mniej lub wcale nieznane części tych pasyjnych utworów. W tegorocznych „Zamyśleniach Pasyjnych” szczególne miejsce miały, wplecione między utwory muzyczne, wybrane fragmenty rozważań Drogi Krzyżowej autorstwa ks. Wacława Buryły, dotyczące relacji międzyludzkich oraz człowieka z Bogiem. Wydarzenie oprócz swojego podstawowego celu, jakim jest propagowanie muzyki i śpiewu, tym razem było także

znakiem solidarności z Ukrainą. Organizatorzy wyrazili to w towarzyszącej mu oprawie graficznej (plakatach i zaproszeniach), oprawie multimedialnej, gdzie prezentowane teksty były w języku ukraińskim. Po ukraińsku także wykonana została *Pieśń dla Jezusa*

(*Ліне пісня про Ісуса*), którą zaśpiewali Gloria Brzezińska i Janusz Rojek. Po niej, wraz z niepołomiczanami i Pro Arte, zaśpiewali jeden z najbardziej znanych dzisiaj utworów Zespołu Taraka *Podaj rękę Ukrainie*. Koncert zakończyły życzenia z okazji nadchodzących świąt Wielkiej Nocy. Na koniec tej relacji przywołałam zasłyszaną wypowiedź jednej z osób spośród publiczności – *Dzisiaj, tak naprawdę poczułam, że rozpoczął się Wielki Tydzień...* Dodam od siebie, że, jako osoba odpowiadająca za formułę wydarzenia, pragnęłam, aby każdy podczas koncertu znalazł coś dla siebie, ktoś muzykę, ktoś inny słowo, a jeszcze inny trochę tego i tego. Dlatego w programie można było usłyszeć muzykę klasyczną, pełną harmonii i niezwykłych barw, a obok niej pieśni śpiewane unisono, tak jak to się robi najczęściej podczas na-

bożeństw czy uroczystości kościelnych i wreszcie tę śpiewaną i graną z potrzeby chwili i serca. Czy to udało się...? Przypominając sobie pełne skupienia twarze publiczności i ciepłe brawa po każdej artystycznej prezentacji, myślę, że tak, przynajmniej taką mam nadzieję. W imieniu organizatorów wyrazy wdzięczności przekazuję partnerom w realizacji: Kolejowemu Towarzystwu Kultury z Krakowa, Zamkowi Królewskiemu w Niepołomicach Sp. z o.o., Muzeum Niepołomickiemu, Małopolskiemu Bankowi Spółdzielczemu, Fundacji Lepsze Niepołomice, Tatianie Avramenko za tłumaczenie na język ukraiński oraz burmistrzowi Niepołomic za patronat honorowy i Miastu i Gminie Niepołomice za współfinansowanie wydarzenia. TMMiŚ serdecznie zaprasza na kolejne wydarzenie XXX sezonu artystycznego Towarzystwa, którym będzie Koncert jubileuszowy.

JANUSZ ROJEK

Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu
Fot. Janusz Jagła

Podsumowanie 2021 roku w Ochotniczej Straży Pożarnej w Niepołomicach

Przedstawiamy Państwu krótkie podsumowanie działalności jednostki OSP Niepołomice w 2021 roku. Dokonaliśmy kilku zmian w Zarządzie na kolejne lata oraz zaplanowaliśmy kilka ważnych wydarzeń, które będziemy chcieli zrealizować

Jednostka OSP Niepołomice liczy 100 członków oraz 37 osób Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej. Niestety w ubiegłym roku pożegnaliśmy czterech naszych aktywnych strażaków: śp. Krzysztofa, Franciszka, Juliana oraz Józefa. Były to osoby, które swoją aktywną działalnością zapisały się w kartach historii oraz z pewnością na zawsze pozostaną w naszej pamięci.

OSP Niepołomice posiada również młodzieżową drużynę pożarniczą, w której szkoli się 10 młodych strażaków. W bieżącym roku planujemy spotkania z dziećmi w szkołach, by pozyskać nowych młodych adeptów straży. Dlatego chcielibyśmy zaapelować do młodzieży, która chciałaby spróbować swoich sił w szeregach OSP, o kontakt z naszą jednostką i zapisania się do naszej MDP.

Jeżeli chodzi o statystykę, to w minionym roku wyjeżdżaliśmy do 305 interwencji, w porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się liczba wyjazdów aż o 21 interwencji. Druhowie interweniowali przy 47 pożarach oraz 179 miejscowych zagrożeniach. Zwiększyła się również liczba alarmów fałszywych, pochodzących głównie z zakładów znajdujących się na terenie niepołomickiej strefy przemysłowej, było ich aż 44 i z roku na rok ta liczba interwencji niestety rośnie. Nie ukrywamy, że wyjazdy do alarmów fałszywych to od kilku lat nasza bolączka, niestety nie możemy sobie z tym poradzić, a wyjazdy do tego typu zdarzeń to w większości nieodpowiedzialność właścicieli zakładów oraz brak przeszkolenia osób w nich pracujących, z obsługi centralki monitorującej obiekt. Wyjazdów gospodarczych, pokazów oraz ćwiczeń bojowych było łącznie 41.

Przy 47 pożarach 17 razy gaszono nieużytki rolne, szczególnie w okresie wiosenno-letnim. 14 razy płonęły budynki mieszkalne, zabudowania gospodarcze, magazyny oraz zakłady

przemysłowe, 5-krotnie gaszono środki transportu oraz 8 razy wyjeżdżano do drobnych pożarów, takich jak kosze na śmieci czy pożary sadzy w kominie, 3 razy interweniowano na terenach leśnych, ściśle współpracując ze Strażą Leśną.

Podczas miejscowych zagrożeń, których było 179, 72 razy udzielano pomocy podczas zdarzeń drogowych, 22-krotnie wypompowywano wodę z zalanych posesji, 27-krotnie usuwano skutki nawałnic, 10 razy wyjeżdżano likwidować gniazda owadów błonkoskrzydłych (tylko w budynkach użyteczności publicznej; przypominamy, że usunięcie tego typu zagrożenia pozostaje w obowiązku właściciela budynku). Do działań zalicza się również inne interwencje, takie jak pomoc policji i pogotowiu lub zabezpieczenie imprez masowych, których łącznie było 48.

Warto również wspomnieć, że podczas tych wszystkich zdarzeń syrena alarmowa była uruchamiana tylko 54 razy, głównie podczas zdarzeń, w których była potrzebna większa liczba druhów. Aż 152 razy druhowie OSP

Niepołomice działali samodzielnie podczas akcji bez udziału innych jednostek OSP czy PSP.

Wszystkie wyjazdy nie byłyby możliwe bez udziału czynnych strażaków. Nie sposób wymieniść najaktywniejszych, tym niemniej każdy z tych strażaków, wyjeżdżający do działań ratowniczo-gaśniczych, zasługuje na duże uznanie za poświęcenie oraz trud pracy wkładany w działalność operacyjną OSP. Trzeba jednak pamiętać o tym, że strażacy w Niepołomicach są prawdziwymi ochotnikami i każdy z nich ma swoją pracę lub zajęcie, ale zawsze na ogłoszony alarm, o każdej porze dnia i nocy znajdzie się odpowiednia liczba osób, która wyjedzie do działań ratowniczo-gaśniczych, aby nieść pomoc potrzebującym.

Z ważniejszych inicjatyw społecznych, w minionym roku zorganizowaliśmy w naszej jednostce OSP pierwszy strażacki Dzień Dziecka. Dzięki zaangażowaniu i pracy naszych druhów oraz pomocy sponsorów udało się przygotować liczne atrakcje wraz z piknikiem. Również 20 czerwca

po bardzo dużym pożarze, jaki miał miejsce w miejscowości Nowa Biała w powiecie nowotarskim, zorganizowaliśmy wspólnie z jednostkami z terenu gminy Niepołomice, Kłaj i Bochnia zbiórkę niezbędnych artykułów dla pogorzalców. Zbiórka dla pogorzalców z Nowej Białej, zakończona w ciągu 3 dni, stała się wielkim sukcesem. Zebrano mnóstwo potrzebnych artykułów i sprzętu, które to w dniu 23 czerwca o godz. 5:00 wraz z OSP Wola Batorska i OSP Szarów zawieźliśmy wspólnie do wsi Nowa Biała, gdzie rozpakowaliśmy samochody w punkcie zbiórki przekazywanych towarów, a następnie udaliśmy się na miejsce sobotniego pożaru. Samo miejsce wyglądało dramatycznie i też do takiego wydarzenia tam doszło, lecz najbardziej budujący jest obraz ogromnej chęci bezinteresownej pomocy bliźniemu. Jeszcze raz chcemy bardzo podziękować wszystkim mieszkańcom naszej gminy firmom i nie tylko, którzy dołączyli się do zbiórki oraz tym jednostkom OSP, które zorganizowały punkty zbiórki. Wielkie dzięki, jesteście wielcy (OSP Niepołomice, OSP Podłęże, OSP Szarów, OSP Wola Batorska, OSP Zagórze, OSP Wola Zabierzowska, OSP Raciborsko).

Rok 2021, mimo licznych obostrzeń, obfitował w naszej jednostce w ćwiczenia. Na stałe wprowadziliśmy comiesięczne wewnętrzne szkolenia na terenie OSP, specjalistyczne szkolenia staramy się uzupełniać o wykwalifikowanych instruktorów z ramienia PSP. Organizujemy również ćwiczenia w strefie inwestycyjnej, aby podczas realnego zdarzenia być przygotowanym

do podjęcia działań na danym obiekcie. W minionym roku tego typu ćwiczenia odbyły się między innymi w zakładach: Woodward, Nidec oraz White Cap. Podsumowując tematykę szkoleń, warto zaznaczyć, iż dwóch naszych strażaków brało udział w warsztatach „Rescue Brzostek”, gdzie przez trzy dni drухowie pod okiem instruktorów ćwiczyli specjalne założenia z ratownictwa technicznego. W 2021 roku już tradycyjnie zaakcentowaliśmy swój udział podczas finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Niepołomicach, dzięki czemu wzmacnialiśmy poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców podczas przeprowadzanych pokazów i prelekcji.

Ponadto strażacy aktywnie uczestniczą w sprawach niezwiązanych z działalnością bojową, bardzo chętnie współpracujemy z parafią oraz z dumą uczestniczymy w uroczystościach państwowych i kościelnych, niosąc sztandar reprezentujący naszą organizację. Niestety ze względu na pandemię i obowiązujące obostrzenia wszelkiego rodzaju uroczystości były organizowane kameralnie oraz w wąskim gronie. Wszelkie uroczystości uświetnia również Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Lira. Jednym z ważniejszych wydarzeń w 2021 roku była skromna uroczystość poświęcenia nowo zakupionego sprzętu w kościele parafialnym oraz udział w corocznej pielgrzymce strażaków drogą Papieską z Zakopanego do Ludźmierza. Zaakcentowaliśmy również nasz udział w uroczystości jubileuszu 140-lecia OSP Kościelniki oraz oddania nowo wybudowanej remizy i przekazaniu nowego

samochodu. W minionym roku kontynuowaliśmy współpracę zagraniczną ze strażakami i samorządowcami z Estonii, podczas wizyty w Niepołomicach otrzymaliśmy drewniany stół wykonany przez strażaków z miejscowości Voore, na którym wyrzeźbione są dwa herby jednostek współpracujących ze sobą. Nadal będziemy utrzymywać kontakty i może w najbliższym czasie uda się wybrać na rewizytę, kontynuując współpracę.

Z ważniejszego sprzętu, jaki udało się pozyskać w minionym roku, to między innymi zakup sprzętarki do butli powietrznych dzięki udzielonej dotacji z Fundacji Orlen oraz składanki lokalnych firm i przedsiębiorców. OSP pozyskała również specjalny podest ratowniczy, ufundowany przez firmę MAN dzięki wzorowej współpracy pomiędzy instytucjami. Dzięki oddanym głosom na OSP z budżetu obywatelskiego Niepołomic, uda się wykonać modernizację wnętrza budynku remizy. W tym miejscu po raz kolejny dziękujemy wszystkim państwu, którzy oddali na nas swój głos w zeszlórocznej edycji budżetu, jest to dla nas duże wsparcie finansowe, dziękujemy jeszcze raz.

Z ważniejszych planów, jakie jednostka chce zrealizować w bieżącym roku, jest w pierwszej kolejności pozyskanie nowych, młodych adeptów do MDP oraz organizacja wydarzeń kulturalnych, które przyciągną nowych strażaków. Jeżeli wszystko się ustabilizuje będziemy chcieli zorganizować kolejny „strażacki Dzień Dziecka”, „dni otwartej remizy OSP” oraz „festyn strażacki”. Z planów zakupowych chcielibyśmy pozyskać profesjonalną pralnicę do prania, dezynfekcji i impregnacji ubrań bojowych strażaków oraz stworzyć pomieszczenie z prawdziwego zdarzenia do tego celu przeznaczone i odpowiednio wyposażone.

Podsumowując działania naszych strażaków, warto pamiętać, że przedstawione statystyki i dokonania nie są tyle warte, co nasze drухy i drухowie niepołomickiej społeczności, bez których te liczby i dokonania nie miałyby większego znaczenia. Cieszy fakt, że nadal podtrzymywana jest tradycja strażaków-ochotników, którzy o każdej porze dnia lub nocy są gotowi nieść pomoc drugiemu człowiekowi w imię powiedzenia *Bogu na chwale, ludziom na pożytek*.

PAWEŁ DĄBRÓŚ
naczelnik OSP Niepołomice

Nabór do FALI

Jerzy Groński

Dorośli

Stowarzyszenie Klub Sportowy FALA Niepołomice informuje, że zajęcia sekcji MASTERS odbywać się będą w następujące dni:

Poniedziałek od godz. 20.00

Piątek od godz. 20.00

tel. 668 252 392

PIERWSZE ZAJĘCIA: 22.04.2022

Dzieci

Stowarzyszenie Klub Sportowy FALA Niepołomice ogłasza nabór dla dzieci od 7 roku życia.

Nabór dotyczy dzieci umiejących pływać co najmniej dwoma stylami.

Jeśli chcesz rozwijać swoje umiejętności pływackie i nauczyć się pływania sportowego, to serdecznie zapraszamy do kontynuowania pływackiej przygody w naszej sekcji.

Z nami spróbujesz swoich sił na zawodach!

Wymagana wcześniejsza rezerwacja telefoniczna

tel. 606 423 013

Parkuj z AnyPark!

Szymon Urban

Parkujesz na niepołomickim rynku lub płatnym parkingu przy urzędzie miasta? Opcja postój przy pomocy aplikacji AnyPark i zapomnij o bilecikach oraz drobnych na parking!

Jak parkować z AnyPark?

Teraz zaparkujesz bezpiecznie i wygodnie, a za postój zapłacisz bezgotówkowo. Wystarczy kilka prostych kroków:

- Pobierz aplikację AnyPark i zarejestruj się.
- Dodaj swój pojazd w aplikacji.
- Umieść za szybą oznaczenie: naklejkę AnyPark lub kartkę z napisem *Parkuję z AnyPark*.

Parkuję z AnyPark.

• Parkując, wybierz sposób naliczania czasu: start/stop albo z limitem czasu lub kosztu.

Skąd pobrać aplikację i naklejkę?

Naklejkę otrzymasz od osób pracujących na parkingu lub w okrągliku przy przystanku Niepołomice-Rynek. Aplikację możesz pobrać z Google Play lub AppStore.

System płatności za parking AnyPark jest już obecny w 75 miastach w Polsce. Dzięki temu instalując aplikację, możesz zapłacić za parking też m.in. w Krakowie, Wieliczce, Tarnowie, a nawet w Sopotcie czy Szczecinie. System wcześniej nazywał się Pango i często oferuje promocje na darmowy postój.

Niepołomickie SEP po spotkaniu sprawozdawczym

Zdzisław Jurek

11 marca odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze koła SEP nr 26 w Niepołomicach za kadencję 11.2017r-03.2022r.

Po odczytaniu sprawozdania za mijającą kadencję i udzieleniu absolutorium zarządowi koła, zostały przeprowadzone wybory zarządu na nową kadencję 2022-2026 r. Zarząd został wybrany: prezes – Zdzisław Jurek, sekretarz – Stanisław Łach, skarbnik – Krzysztof Uzarowicz, Marcin Walczyk – członek, Piotr Dudek – członek.

Koło na terenie gminy Niepołomice działa już 25 lat, obecnie członkami są elektrycy pochodzący z wielu gmin, m.in. Niepołomice, Kłaj, Gdów, Biskupice, Wieliczka, Liszki, Zabierzów, Słomniki, Rzeszawa, Kraków. Siedziba koła znajduje się w budynku GS Niepołomice przy ul. Grunwaldzkiej. Koło zorganizuje i przeprowadza szkolenia kursy i egzaminy kwalifikacyjne na uprawnienia zezwalające wykonywanie zawodu elektryka „E1 I D1” na terenie danego zakładu po wcześniejszym umówieniu. Telefony kontaktowe 608 745 636 – prezes, 604 506 474 – sekretarz. Informujemy, że służyliśmy doradztwem w zakresie aktualnych norm i przepisów z zakresu wykonywania prac elektrycznych.

Zachęcam elektryków zainteresowanych do wstąpienia w szeregi naszego koła SEP, gdzie odbywają się szkolenia i seminaria dotyczące norm i przepisów oraz sposobów wykonywania najnowszymi metodami pomiarów elektrycznych, co automatycznie podnosi kwalifikacje zawodowe.

Niecka na basenie po remoncie

Joanna Musiał

Zakończył się remont niecki rekreacyjnej na krytej pływalni w Niepołomicach. Od 9 kwietnia możemy już w pełni korzystać z obiektu.

Modernizacja rozpoczęła się w połowie stycznia. Niecka basenowa zyskała nową powłokę, od podstaw wymieniono izolację i ułożono nową mozaikę. Na klientów czeka też nowa atrakcja: kaskada wodna. Odnowiono również schody na zjeżdżalnię.

To nie koniec prac. W połowie kwietnia ruszył remont elewacji obiektu krytej pływalni, a do końca września tego roku ma się zakończyć modernizacja szatni rodzinnej.

W związku ze zniesieniem obostrzeń wywołanych pandemią, można też już swobodnie korzystać z sauny oraz biczu wodnych i jacuzzi.

Serdecznie zapraszamy!

Zmieniamy się dla Ciebie

23 grudnia 2021 roku burmistrz Roman Ptak podpisał nową umowę spółki Wodociągi Niepołomice. Najbardziej widoczną zmianą jest nowa nazwa firmy: Infrastruktura Niepołomice sp. z o.o.

Nowa nazwa lepiej oddaje charakter naszych usług. Już dawno to nie tylko dostarczanie wody i oczyszczanie ścieków. Dbamy o zielen w parkach czy na placach zabaw. Zarządzamy krytą pływalnią i placem targowym. Jesteśmy operatorem strefy płatnego parkowania.

Umowa spółki przewiduje możliwość zwiększenia wartości firmy i lepiej zabezpiecza interes społeczny przed niekorzystnymi zmianami.

Jednocześnie usprawniamy pracę poprzez zmianę struktury organizacyjnej, poprawę przepływu informacji i cyfryzację komunikacji. Stąd nasza nowa strona internetowa, obecność w social mediach czy decyzja o wdrożeniu elektronicznego Biura Obsługi Klienta.

Zmianie nie ulegną numery rachunków bankowych, identyfikacja podatkowa i numery telefonów. O innych zmianach dowiesz się z niniejszej ulotki.

Motto *Dla Ciebie, dla Środowiska* stawia w centrum uwagi Mieszkańców oraz troskę o środowisko naturalne. Bo priorytetem jest dla nas świadczenie usług i dostarczanie produktów najwyższej jakości.

Arnold Stempak

Prezes Zarządu Wodociągi Niepołomice sp. z o.o.

Nasze usługi

Dostarczanie wody

Woda nadaje się do spożycia bezpośrednio z kranu.

Odprowadzenie ścieków

Oczyszczamy 2 miliony m³ ścieków rocznie.

Kryta Pływalnia

Zarządzamy krytą pływalnią w Niepołomicach.

Plac Targowy

Dbamy o jego stan techniczny, czystość i dostępność.

Zieleń miejska

Dbamy o tereny publiczne. Sprzątamy i naprawiamy.

Strefa parkowania

Zarządzamy Strefą Płatnego Parkowania w Niepołomicach.

Cel zmian

Zmiany te mają na celu pomóc firmie w dostosowaniu się do dynamicznie ewoluującego otoczenia oraz do charakteru naszej szybko rozwijającej się gminy.

Obejmują wdrożenie nowych systemów informatycznych, rozwiązań organizacyjnych, technologii i komunikacji.

Chcemy dzięki temu jeszcze lepiej pracować na rzecz poprawy poziomu życia i jakości środowiska.

Dbamy o nasz wspólny dom, o jego najważniejsze zasoby. Dbamy o gminę Niepołomice i jej mieszkańców.

Dane rejestrowe

Trwa zmiana danych spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zmiana nazwy nie spowoduje konieczności aneksowania lub podpisywania umów z obecnymi Klientami firmy.

Jeśli np. korzystasz z wody dostarczanej przez Wodociągi Niepołomice, nie musisz niczego robić.

Nie ulegnie zmianie rachunek bankowy do rozliczeń.

Dla łatwiejszego zaksięgowania Twojej wpłaty, w tytule przelewu wpisz numer faktury lub klienta.

Nasi pracownicy

Nasi pracownicy są najcenniejszym zasobem firmy, a zmiany w działalności spółki nie wpłyną negatywnie na ich sytuację.

Teraz i Ty możesz dołączyć do zespołu Infrastruktury Niepołomice! Poszukujemy inżynierów, księgowych i pracowników technicznych. Każdemu oferujemy równe szanse.

Wejść na infrastruktura.eu/kariera i zostaw swoje CV!

Dane kontaktowe

Siedzibą spółki pozostaje ul. Droga Królewska 27 w Niepołomicach. Nie zmieniają się również telefony kontaktowe.

Posiadamy nowy adres strony: www.infrastruktura.eu. Poprzedni serwis nie będzie aktualizowany.

Zmianie uległy również adresy e-mail. Domena wodociagi-niepolomice.pl została zastąpiona przez infrastruktura.eu.

Stare maile będą przez pewien czas działały, jednak prosimy o korzystanie z nowych skrzynek.

Nowy schemat organizacyjny oznacza zmiany w strukturze spółki. Firma została podzielona na pięć głównych pionów. Sprawy związane z warunkami technicznymi, realizacją przyłączy i odbiorami wchodzą w skład jednego pionu, znajdującego się przy ul. Droga Królewska 27.

Więcej informacji

We wszystkich sprawach związanych z odczytami wodomierzy, rachunkami, obsługą umów można pisać na adres: klient@infrastruktura.eu.

Ogólny mail firmy to: biuro@infrastruktura.eu.

Wciąż działają nasze numery telefonu:

**12 28 11 661, 12 28 11 662,
12 28 11 040, 12 281 24 23.**

Awarie można całodobowo zgłaszać pod numerami alarmowymi:

12 281 50 54, 12 281 50 37.

EN

For information on the change of our company name in English, please visit: www.infrastruktura.eu/name-change

„Emocje to trudna sprawa...”

Przedszkole w Zabierzowie Bocheńskim już po raz kolejny przyłączyło się do akcji *Polska na niebiesko*, związanej ze ŚWIATOWYM DNIEM ŚWIADOMOŚCI AUTYZMU. 4 kwietnia, solidaryzując się z rodzicami i ich dziećmi dotkniętymi autyzmem, zaświeciliśmy na niebiesko żarówkę otrzymaną od Fundacji Jaś i Małgosia. O akcji sygnalizował też baner niesiony przez dzieci

W przedszkolu dominował kolor niebieski. Dzieci i pracownicy przedszkola byli ubrani na niebiesko.

Wszystkie grupy zgromadziły się w jednej sali, gdzie razem się bawiły i zaśpiewały dla dzieci z autyzmem przedszkolny hymn *Jesteśmy razem* oraz *Niebieski kolorem nieba*. Każde dziecko otrzymało niebieski balon i wyruszyliśmy na spacer po okolicy, aby celebrować to święto i zwrócić uwagę na zaburzenie rozwojowe dotykające już 1 dziecko na 100 – jako że autyzm należy do tzw. chorób cywilizacyjnych, ta liczba stale rośnie.

Słowo autyzm wywodzi się z greckiego „autos”, czyli sam. To odmienny od typowego sposobu rozwoju człowieka, objawiający się różnicami w sposobie interakcji, komunikacji, wyrażania emocji, różnorodnym schematem zachowań. Każda osoba z autyzmem jest indywidualnością, a wymienione wcześniej cechy mogą występować w różnym natężeniu. Autyzm dotyczy wielu sfer funkcjonowania, co sprawia, że osoby ze spektrum rozwijają się inaczej.

Zaburzona interakcja społeczna to brak relacji osobistych, słaby kontakt wzrokowy lub jego brak. Dziecko nie potrafi inicjować kontaktu, bawić się wspólnie, wchodzić w role podczas zabaw „na niby”. Nie używa zabawek w kreatywny sposób. Wydaje się nie słyszeć, kiedy inni zwracają się do niego – nie reaguje na swoje imię.

Zaburzenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej polega na opóźnionym przyswajaniu języka lub na całkowitym braku mowy. Dziecko unika kontaktu wzrokowego. Wykonuje tylko nieliczne gesty w celach komunikacyjnych, np. wskazuje lodówkę w celu otrzymania ulubionego przysmaku. W mowie dziecka często pojawiają się tzw. echolalie, czyli powtarzanie jak „echo” słów bądź zwrotów usłyszanych u innych. Dziecko ma problemy w komunikowaniu potrzeb lub pragnień. Rozumie wypowiedzi zbyt dosłownie – nie rozumie poczucia humo-

ru, ironii, metafor. Występować może nieprawidłowa postawa, niezgrabność ruchowa, ekscentryczny sposób poruszania się, np. chodzenie na palcach.

Osoby z autyzmem mają trudności z rozumieniem reguł życia społecznego. Muszą się ich nauczyć. Mogą np. mieć trudności z przestrzeganiem zasad gry, chcieć działać po swojemu, a gdy tego nie mogą zrozumieć – bywa, że reagują złością lub agresją. Często występuje nietypowe przywiązanie do zabawek lub obiektów, zainteresowanie wąską dziedziną wiedzy, nierzadko związaną ze znakami drogowymi, mapami itp. Bawią się w specyficzny sposób, koncentrują się na wybranej części przedmiotu, np. interesują się tylko kołem od auta. Wielokrotnie mogą powtarzać ruchy takie jak trzepotanie rękoma, kręcenie się wokół własnej osi – są to tzw. stereotypie ruchowe lub autostymulacje.

Emocje są ważną częścią życia każdego człowieka od najmłodszych lat, a dzieci z autyzmem mają również trudności w rozpoznawaniu ekspresji emocji u innych osób oraz kłopoty w identyfikacji własnych stanów emocjonalnych. Dzieje się tak nawet wtedy, gdy potrafią rozpoznać różne emocje na obrazkach lub zdjęciach.

*Emocje to trudna sprawa,
Obcy wydaje się świat.
Jak wtedy ubrania boją,
A hałasuje nawet wiatr.*

Na autyzm nie ma leku. Tylko szybka diagnoza i konsekwentna terapia dają dzieciom szansę na poprawę funkcjonowania. Bez specjalistycznej pomocy tracą

szansę na samodzielność. Do naszego przedszkola uczęszczają również dzieci ze spektrum autyzmu.

Poprzez przebywanie w grupie rówieśników, uczą się prawidłowego zachowania, uczą się interakcji społecznych, właściwego wyrażania emocji. Biorą udział w przedstawieniach teatralnych, występują podczas uroczystości przedszkolnych. Chodzą na spacer, jeżdżą na wycieczki. Korzystają z pomocy logopedy, psychologa, mają zajęcia integracji sensorycznej.

Przyzwyczajanie dziecka autystycznego do otaczającego świata z jego różnorodnością, już w wieku przedszkolnym, w grupie integracyjnej, daje duże efekty.

DANUTA BURZA, PAULINA PACEK
nauczycielki grupy integracyjnej,
Zabierzów Bocheński

Konkurs wiedzy o Janie Pawle II

Jaki dar podarował papież Paweł VI parafii św. Floriana? Gdzie najczęściej odprawiał swoje rekolekcje biskup Wojtyła? W którym roku biskup Wojtyła wygłosił rekolekcje dla papieża Pawła VI? Jak Karol Wojtyła nazywał biskupa Małysiaka? Jaką funkcję przeznaczył papież Jan Paweł II dla kardynała Andrzeja Deskura? Na wiek XIX przypadają szczytowe osiągnięcia kultury polskiej – nazwiska jakich twórców podaje papież na poparcie tej tezy? Z takimi pytaniami musieli się zmierzyć uczestnicy finału XII Gminnego Konkursu Wiedzy o Papieżu Janie Pawle II, który odbył się 12 kwietnia w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Niepołomicach pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice, Romana Ptaka oraz ks. dziekana Stanisława Miki.

Uczniowie szkół podstawowych zapoznali się z książką *Wstanie, chodźmy!* – refleksji o posłudze biskupiej opartej na wydarzeniach, jakie miały miejsce w życiu Karola Wojtyły, poczynawszy od 1958 r. Opowiadania naszego papieża zawarte w książce sprawiają, że jest ona bliska mieszkańcom Krakowa i okolic. Uczniowie szkół ponadpodstawowych musieli zmierzyć się z fragmentami książki *Pamięć i tożsamość* oraz homilią skierowaną do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte 12 czerwca 1987. Wśród

tekstów znajdowały się jedne z najpiękniejszych słów, jakie Ojciec Święty wypowiedział do młodzieży o pracy nad sobą. Między innymi: *Człowiek jest sobą poprzez wewnętrzną prawdę. Jest to prawda sumienia, odbita w czynach. W tej prawdzie każdy człowiek jest zadany samemu sobie. [...] Musicie dobrze rozważyć, w jakim stosunku – na każdej z tych dróg – pozostaje „bardziej być” do „więcej mieć”. [...] Dla chrześcijanina sytuacja nigdy nie jest beznadziejna. Chrześcijanin jest człowiekiem nadziei. [...] Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje „Westerplatte”. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić.*

Przed wręczeniem nagród w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa, uczestnicy konkursu mieli okazję spotkać się z dr Martą Burghardt, która posiada imponującą wiedzę na temat biografii i twórczości Ojca Świętego, gdyż pracowała w Centrum Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie, a obecnie reprezentuje Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II oraz koordynuje prace komitetów naukowych krytycznego wydania dzieł teologicznych i filozoficznych Karola Wojtyły. Prowadząca spotkanie Lucyna Niedbała-Trojan pytała naszego gościa o szczegóły biograficzne zawarte w książce *Wadowickie korzenie Karola Wojtyły*, traktującej o wpływie środowi-

ska Wadowic na formację przyszłego papieża. Uczestnicy spotkania mieli okazję zapytać także o inne książki autorki. Te traktujące o przyjaciółach Karola Wojtyły – *Nieznany przyjaciel Karola Wojtyły* – poświęconą Wincentemu Bałowskiemu, książkę poświęconą Eugeniuszowi Mrozowi a także o książkę *Z Janem Pawłem II przy stole* – wyjątkowa książka kucharska. Dr Marta Burghardt tłumaczy młodzieńczą poezję Karola Wojtyły na język włoski. Młodzież mogła więc dowiedzieć się o pokonywaniu trudności związanych z tą pracą.

Katecheci przeprowadzili eliminacje szkolne. Do finału konkursu zakwalifikowali się uczniowie ze szkół podstawowych z Woli Zabierzowskiej, Podłęża i Zakrzowa. W kategorii szkoła podstawowa I miejsce zajął Bartłomiej Janusz, drugie miejsce uzyskała Emilia Waś, trzecie miejsce Krzysztof Budzieński. W kategorii szkoła ponadpodstawowa I miejsce zajął Konrad Ucisko, II miejsce Damian Szornel, III miejsce Sebastian Frejek z Zespołu Szkół im. Ojca Św. Jana Pawła II w Niepołomicach. Przyznano także trzy wyróżnienia. Pozostali uczestnicy otrzymali nagrody ufundowane przez spółkę Kopalnia Soli Wieliczka. Wszystkim nagrodzonym gratulujemy.

TOMASZ PALIŃSKI

nauczyciel Zespołu Szkół w Niepołomicach

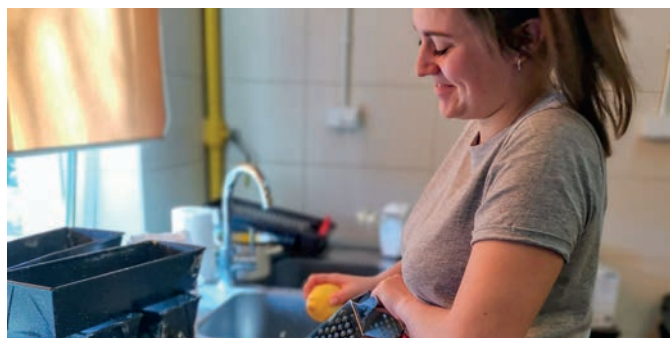

POMAGAMY UKRAINIE

Aleksandra Fraś

Pomagamy najlepiej, jak potrafimy!

Uczniowie wraz z nauczycielami oraz pracownikami szkoły włączyli się czynnie w pomoc tym, którzy najbardziej teraz tego potrzebują. Przez tydzień przygotowywali posiłki, które zapewniały uciekającym przed wojną głównie, gorący posiłek w ciągu dnia. Dzięki ich ogromnym staraniom, każdego dnia około stu osób otrzymało obiad wraz z deserem.

Peace like a river – #SolidarnizUkrainą

Agnieszka Pawłowska

Z dnia na dzień znaleźliśmy się w trudnej sytuacji geopolitycznej. Temat wojny na Ukrainie zaskoczył nas wszystkich, a szczególnie najmłodszych. Wychodząc naprzeciw twardej rzeczywistości, w naszym przedszkolu podjęto różnorodne działania pomocowe dla ludności ukraińskiej. W kuchni systematycznie przygotowywano 500 ciepłych posiłków dla uchodźców, którzy są zakwaterowani w Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym. Nawiązaliśmy też współpracę z nauczycielami ukraińskimi z organizacji Poland-Ukraine Agrarian Association. W przedszkolu staraliśmy się również oswoić temat wojny na wszystkie dostępne sposoby. W grupach powstały kąki tematyczne polsko-ukraińskie, a dzieci przygotowywały pacyfistyczne plakaty. Rodzice rozmawiali z psychologiem, jak przepracować z dziećmi temat wojny w domach. Zwieńczeniem naszych działań wychowawczych był koncert pt. *Peace like a river*, zorganizowany grupy Gwiazdeczki oraz Krasnoludki. Przedszkolaki śpiewały o pokoju i niepodległości po polsku oraz po angielsku, ponieważ język wolności łami wszelkie bariery komunikacyjne i jest międzynarodowy.

Psycholog dla osób z Ukrainy

Dla osób, które w związku z wojną w Ukrainie zmuszone były do wjazdu z ojczyzny i borykają się z trudnościami emocjonalnymi, depresją, nieustępującym poczuciem zagrożenia, napadami lęku i smutku, uruchomione zostają nieodpłatne dyżury psychologów.

Для людей, які у зв'язку з війною в Україні змушені були виїхати зі своєї рідної країни і борються зі станом депресивним, відчуттям тривоги, страху та смутку, надаються безкоштовні консультації психологів. Години чергування відбу-

ваються в Неполоміцях вулиця Боженська 26

Z pomocy skorzystać można:
w czwartek w godzinach 9.00 – 13.00
I piętro – pokój 9 (w języku polskim),
w piątek w godzinach 9.00 – 15.00
I piętro – pokój 9 (w języku polskim, an-

gielskim, francuskim i hiszpańskim),
w piątek w godzinach 15.00 – 17.00
I piętro – pokój 18 (w języku polskim i rosyjskim).
Osoby w kryzysie zapraszamy do osobistego kontaktu w godzinach dyżuru psychologa.

gielskim, francuskim i hiszpańskim),
w piątek w godzinach 15.00 – 17.00
I piętro – pokój 18 (w języku polskim i rosyjskim).

Osoby w kryzysie zapraszamy do osobistego kontaktu w godzinach dyżuru psychologa.

іспанською) у п'ятницю, 15.00 – 17.00 I поверх – к. 18 (польською мовою і російською) Особи, які мають зазначені вище проблеми запрошуються до особистого контакту в години чергування психолога.

DODO
dla dzieci z Ukrainy
для дітей з України

**Od poniedziałku do czwartku
wejście za DARMO!**
з понеділка по четвер вхід БЕЗКОШТОВНИЙ!

Centrum Pod Zegarem
Plac Kazimierza Wielkiego 11
NIEPOŁOMICE
tel: 533 181 831

Центр Під Годинником
Площа Казимира Великого 11
Неполомиці
tel: 533 181 831

Alchemia – zabawy z nauką

4 marca, jak co roku, w Szkole Podstawowej nr 2 w Niepołomicach obchodziliśmy hucznie wielkie święto, imieniny naszego patrona króla Kazimierza Wielkiego

Zakładając pierwszy w Polsce uniwersytet, król Kazimierz zapisał się na kartach naszej historii również jako mecenas nauki. Hasło przewodnie tegorocznych obchodów brzmiało: *Alchemia czyli zabawa z nauką*. Postanowiliśmy w tym dniu zmobilizować naszych uczniów do intensywnych intelektualnych i fizycznych działań. Wszak już starożytni Grecy zauważyli, że rozwój umysłowy musi iść w parze ze sprawnością fizyczną.

Działo się bardzo wiele... Było mnóstwo konkursów plastycznych, prezentacji, filmików. Każdy mógł wybrać sobie dziedzinę, w której miał możliwość wykazać się zgodnie ze swoimi zainteresowaniami.

Wszyscy uczniowie naszej szkoły wzięli udział w wielkim quizie Omnibus, podczas którego na poziomie klas wybrano tego o najbardziej wszechstronnej wiedzy.

Następnie nasi wychowankowie wzięli udział w integracyjnej grze terenowej, gdzie sprawdzali się w arcytrudnych konkurencjach. Młodsze klasy tworzyły gigantyczną kolorowaną przedstawiającą króla Kazimierza. Starsze brały udział w popularnej na całym świecie zabawie zwanej Marshmallow Challenge, czyli budowaniu makaronowej wieży. W geście solidarności z narodem ukraińskim uczniowie wraz z nauczycielami wykonali we wszystkich klasach wielkie niebiesko-żółte serca, złożone z małych serduszek, które zostały umieszczone na oknach! Dodatkowymi atrakcjami było pisanie listu do patrona, oglądanie wystawy prac, filmików z eksperymentami, prezentacji przygotowanych przez uczniów i nauczycieli.

Wszystkie realizowane działania służyły przeciwstawieniu się negatywnym zjawiskom, jakie dotknęły nasze dzieci w związku z covidem i zdalnym nauczaniem, zwłaszcza osłabienie więzów społecznych, uzależnienie się od mediów elektronicznych czy brakiem ruchu.

Radość w oczach dzieci, pasja, podziw, duch rywalizacji, który w tym dniu się gwałtownie zbudził (tak jak zima), świadczy o tym, że choć częściowo udało nam się wspólnymi siłami ten cel osiągnąć.

MIKOŁAJ SCHABOWSKI

nauczyciel w SP nr 2 w Niepołomicach

Astronomiczna liryka

Katarzyna Kołodziej

W lutym b.r. MOA w Niepołomicach ogłosiło II Ogólnopolski Konkurs Poetycki Astronomiczna liryka.

Zadaniem uczestników było napisanie utworu lirycznego o tematyce astronomicznej. I choć było to dość duże wyzwanie, to otrzymaliśmy przepiękne wiersze. Jury konkursowe, zgodnie z regulaminem, mogło nagrodzić tylko 4 utwory, po jednym w każdej kategorii wiekowej, czyli 10+, 15+, 25+ i 65+.

Zwycięzcami II Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego „Astronomiczna liryka” zostali:

Tadeusz Charmuszko *Spacer*

Arkadiusz Stosur *Esej o pękniętym niebie*

Kuba Zwoliński *Stońce i ja*

Małgorzata Mikulska *Opowieść o Stońcu*

Wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy talentu!

Do lektury wierszy zapraszamy na stronę internetową Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach.

Filia Placówki Przyszań w nowej siedzibie

Joanna Musiał

Filia Placówki Wsparcia Dziennego Przyszań od początku 2022 roku znajduje się w nowej siedzibie w Woli Zabierzowskiej. 31 marca jednostkę odwiedził burmistrz Roman Ptak wraz ze swoim zastępcą Michałem Hebdą.

Dzięki uprzejmości zarządu OSP Wola Zabierzowska w remizie swoje miejsce znalazła również Placówka Wsparcia Dziennego Przyszań. Prowadzi z dziećmi i ich rodzinami różnorodne zajęcia ogólnorozwojowe, socjoterapeutyczne, twórcze, edukacyjne, terapeutyczne indywidualne i grupowe.

Placówka swoją główną siedzibę ma w Niepołomicach, a jej druga filia funkcjonuje w Staniątkach.

Laureaci konkursów No Promil No Problem

Marzena Stawarz

Gmina Niepołomice od kilku lat systematycznie włącza się w działania związane z kampanią społeczną No Promil No Problem. Inicjatywa ta ma na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach poprzez ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób, które prowadzą pojazdy będąc pod wpływem alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Realizując cele kampanii, podejmujemy również działania modelujące wzmocnienie u pasażerów gotowości do powstrzymania pijanego kierowcy przed jazdą.

Kampania daje przestrzeń do podejmowania wielu inicjatyw zarówno lokalnych – np. w szkołach, jak i gminnych.

W ramach kampanii ogłoszone były konkursy o tematyce zgodnej z jej przesłaniem. Wśród licznych prac, które wpłynęły z różnych gmin do inicjatora kampanii: Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych Solny Gwarek – 6 nadesłanych z Gminy Niepołomice znalazło się wśród laureatów. Wysokie oceny i uznanie Jury otrzymali:

w konkursie plastycznym: za zajęcie III miejsca Karolina Iskra, wyróżnienie – Jan Buczek,

w konkursie multimedialnym: za zajęcie II miejsca Iwo Zabrzecki,

w konkursie rodzinnym: za zajęcie II miejsca Kinga Sutor, Anna Musiał i Małgorzata Musiał.

Laureatom prac serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów. Na ręce wychowawców i rodziców zachęcających uczniów do twórczej pracy składamy podziękowania i wyrazy szacunku za podejmowany trud.

To nie jedyne sukcesy, jakie odnieśli uczniowie zaangażowani w działania kampanijne. W roku 2021 w naszej gminie zorganizowany został gminny konkurs piosenki rap. Na stronie <https://kamp2021.bezpromilowo.pl>, w bannerze: konkurs piosenki noproamilowej, można zapoznać się z utworami, które zostały napisane i wykonane przez klasy zgłoszone do konkursu.

Jesteśmy dumni z tak zdolnej i zaangażowanej młodzieży. Mamy też nadzieję, że praca, jaką podjęli i przemyślenia, które jej towarzyszyły przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa na naszych drogach.

Sprzęt dla szkoły w Podgrabiu

Joanna Musiał

Drobny upominek dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niepołomicach-Podgrabiu. Życzymy, aby nowy sprzęt multimedialny i sportowy sprzyjał rozwojowi wszystkich dzieci. Prezenty przekazał 7 kwietnia zastępca burmistrza Michał Hebda oraz absolwent szkoły i radny powiatu wielickiego Piotr Nowak, który zasponsorował część rzeczy.

XIX Gminny Turniej Pięknego Czytania

Jeśli umiesz i lubisz czytać, zawsze znajdziesz jakiś ciekawy tekst, którego przeczytanie zainspiruje cię do działania. Z kolei, gdy zaczniesz działać pobudzony impulsem, który zrodził się z lektury, najprawdopodobniej znowu sięgniesz po kolejny tekst, żeby pogłębić interesujący cię temat, a ten znowu zainspiruje cię do czegoś nowego. Ten mechanizm powtarza się bez przerwy, od kiedy nauczyłeś się czytać. Zauważyłeś może, że tak się dzieje? Jeszcze nie? Bądź zatem cierpliwy. W miarę czytania na pewno go odkryjesz i już bardziej świadomie będziesz sięgać po interesującą cię lekturę. Przykładowo główna bohaterka *Matyldy* Roalda Dahla nauczyła się czytać jako mała dziewczynka i czytanie stało się jej siłą, pasją, obroną przed smutkiem, samotnością, brakiem zainteresowania ze strony rodziny, agresją rówieśników i dorosłych. Chcesz dowiedzieć się o niej więcej? Sięgnij po wskazaną wyżej książkę.

Takich mniej więcej rad udzielam swoim uczniom, gdy chcę ich zachęcić do czytania. Już wiem, że nikogo nie można do tego zmusić. Lektury obowiązkowe to zhora pewnie większości polonistów i ich uczniów. Część tych ostatnich nigdy ich nie przeczyta. Pewnie coś straci w związku z tym, ale będą też tacy, którym czytanie się spodoba. Dla takich właśnie zainteresowanych słowem pisany od wielu lat organizuję wraz z moimi koleżankami i kolegami ze szkoły Gminny Turniej Pięknego Czytania. Tegoroczny konkurs odbył się po dwuletniej przerwie związanej z pandemią i kilku nieudanych podejściach do jego przeprowadzenia. Ostatecznie udało się go zorganizować w dniu szczególnym dla naszej szkoły, bo w Dniu jej Patrona. 7 marca 2022 r., dzień po 113-tych urodzinach Włodzimierza Puchalskiego – pioniera polskiej fotografii przyrodniczej – za-

witali w naszej szkole goście ze szkół podstawowych gminy Niepołomice. 27 uczniów z klas IV-VIII rywalizowało o tytuł najlepiej czytającego. Przygotowali oni fragmenty prozy, które starali się po mistrzowsku odczytać, a następnie wybrane fragmenty *W krainie łabędzia* i *Roku w puszczy* pióra Włodzimierza Puchalskiego. Szczególnie ten pierwszy tekst naszego patrona przypadł do gustu uczniom i ich opiekunom. Pokazał swobodę w operowaniu językiem, dowcip i jednocześnie zdolności pisarskie Puchalskiego. Mam wielką nadzieję, że zachęcił słuchaczy do dalszej lektury oraz pokazał inne oblicze naszego patrona.

Jak zwykle komisja oceniająca miała trudne zadanie, żeby wybrać najlepszych. Wśród laureatów konkursu znaleźli się, zdobywając dyplomy i cenne nagrody zachęcające do myślenia, mówienia, czytania oraz rodzinnej zabawy uczniowie zróżnicowani wiekowo:

w kategorii klas IV – VI

Karolina Iskra ze Szkoły Podstawowej w Staniątkach – I. miejsce,

Natalia Małota ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Niepołomicach – II. miejsce, Noemi Wcisło z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zakrzowie – III. miejsce,

Lena Ogiegło ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Niepołomicach – wyróżnienie;

w kategorii klas VII – VIII

Kacper Bankiewicz ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Niepołomicach – I. miejsce,

Jakub Azierski ze Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lady Sue Ryder w Niepołomicach – II. miejsce,

Olaf Pajdzik z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Woli Zabierzowskiej – III. miejsce,

Oliwia Piwowarczyk ze Szkoły Podstawowej w Staniątkach – wyróżnienie.

Wszystkim uczestnikom i ich opiekunom dziękujemy za udział w turnieju, a laureatom gratulujemy szczególnych zdolności interpretatorskich!

MAŁGORZATA GAWLIŃSKA

nauczyciel ZSP w Niepołomicach

ZAPRASZAMY DO SZKOŁY MUZYCZNEJ
W NIEPOŁOMICACH

W naszej szkole nauczysz się grać na

fortepianie
skrzypkach
wiolonczeli
flecie poprzecznym
gitarze
akordeonie
trabce
saksofonie

Zgłoszenia przyjmujemy do końca maja.
Przesłuchania kandydatów odbędą się
6 czerwca od godziny 14:00.

Kontakt: zpsmuz.niepolomice@interia.pl
501 737 472
niepolomice.zpsmuz.pl

Skąd się biorą produkty ekologiczne?

Agata Żeromska

We współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wieliczce w naszym przedszkolu realizujemy ogólnopolski program edukacyjny pt.: „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”. Budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat to zdaniem specjalistów najlepsza inwestycja w zdrowe życie. Nauczyciele mają do dyspozycji scenariusze zajęć, filmiki i publikacje. Najciekawsze dla dzieci były jednak eksperymenty, podczas których mogły samodzielnie sprawdzać poszczególne tezy. Poszukiwanie tłuszczu w orzechach i pestkach słonecznika. Obserwowanie, jak kwiatki frezji i goździków farbują swoje płatki na niebiesko pijąc wodę z atramentem czy rozpracowywanie numerów na skorupkach jajek, to zadania dla młodych badaczy. Dzieci z zaangażowaniem udzielały się podczas zajęciach i wyszukiwały symbolu ekologicznego listka na opakowaniach produktów żywnościowych. Mamy nadzieję, że wiadomości zdobyte samodzielnie i utrwalone podczas zajęć zapoczątkują w przyszłości.

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Renata Kołodziej

21 lutego w Szkole Podstawowej nr 2 w Niepołomicach podczas lekcji języka polskiego po raz pierwszy obchodzono Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. To niezwykle święto zostało ustanowione, by podkreślić różnorodność językową i kulturową świata, a także zwrócić uwagę na języki zagrożone oraz ginące.

W tym wyjątkowym dniu uczniowie mogli obejrzeć nagranie przygotowane przez koleżanki i kolegów z klasy 4a i 8e oraz umieszczone na korytarzach plakaty, wprowadzające w przewodnią ideę tego dnia i radosny nastrój świętowania. Z zainteresowaniem obejrzeli także prezentację multimedialną zatytułowaną *Ciekawostki o języku polskim*, poznając mało znane, ciekawe informacje dotyczące naszego języka ojczystego. Ponadto, podczas licznych gier i zabaw językowych, mieli możliwość wykazania się znajomością polskich przysłów i frazeologizmów, rozwijali słownictwo, a uczestnicząc w „bieganym” dyktandzie, ćwiczyli poprawność ortograficzną. Mieli także okazję zmierzyć się z łamańcami językowymi, próbując zostać mistrzem wymowy.

Najwięcej emocji, ducha rywalizacji i przedniej zabawy wzbudził jednak quiz językowy, który rozwiązywały wszystkie klasy 4-8. Najlepsze na poszczególnych poziomach zdobyły zaszczytny tytuł Znaczący Języka Polskiego, a pani dyrektor przekazała na ręce przewodniczących pamiątkowe dyplomy i słodki upominek dla wszystkich uczniów zwyciężskich klas.

Obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w naszej szkole spełniły podwójne zadanie. Z jednej strony, ciesząc się ogromnym zainteresowaniem uczniów, przyniosły im wiele radości, z drugiej, stały się zachętą do dbałości o poprawność i czystość języka polskiego oraz kształtowały poczucie odpowiedzialności wszystkich użytkowników języka za piękno ojczystej mowy.

Konkurs plastyczny Kapelusz Pani Wiosny

Anna Wątopek, Teresa Kuś

Dzieci z Przedszkola w Woli Batorskiej czekały z niecierpliwością na nadejście upragnionej Wiosny, by móc wziąć udział w konkursie plastycznym. Przedmiotem konkursu był wiosenny kapelusz wykonany dowolną techniką. Tego zadania podjęły się przedszkolaki wraz ze swoimi rodzicami. Otrzymaliśmy ogromną liczbę prac. Wszystkie były przepiękne. Wyróżniały się dużą pomysłowością, bogatą kolorystyką i estetyką wykonania. Każdy z kapeluszy był jedyny w swoim rodzaju i każdy miał swoją historię. Widać było duże zaangażowanie i ogrom włożonej pracy w ich wykonanie. Cieszymy się, że takie działania wzmacniają więzi rodzinne, pogłębiają relacje rodzic-dziecko, pozwalają na twórcze i wspólne spędzenie czasu.

Wybór zwycięzców jak zwykle nie należał do najłatwiejszych. Przed jury stało nie lada zadanie – trudno było wyłonić zwycięzcę. Dlatego też każdy z uczestników zasłużył na pierwsze miejsce. Projektanci zostali nagrodzeni pamiątkowymi dyplomami oraz upominkami.

W przedszkolu zrobiło się kolorowo. Wszystkie wykonane prace można było obejrzeć na wystawie Pod chmurką i podziwiać talenty dzieci i rodziców. Przedszkolaki wzięły również udział w wiosennym korowodzie, prezentując swoje projekty. Na pamiątkę uwieczniliśmy piękne prace na wspólnej fotografii.

Wszystkim uczestnikom bardzo dziękujemy i gratulujemy pomysłowości.

Powitaliśmy wiosnę

Teresa Kuś

Przyjście nowej pory roku – wiosny – jest doskonałą okazją do tego, by uzmysłwić dzieciom, jak wielkie bogactwo niesie ze sobą budząca się do życia przyroda. W naszym przedszkolu przygotowania do pożegnania zimy i powitania wiosny zaczęły się kilka dni wcześniej. Zmieniła się dekoracja przedszkola z zimowej na wiosenną, w salach zazieleniły się kąciki przyrody założone przez dzieci, a podczas spacerów szukaliśmy pierwszych oznak wiosny. Nie zabrakło również prac plastycznych dotyczących pierwszych zwiastunów wiosny. A w poniedziałek, 21 marca, grupa Misie zaprosiła na przedstawienie zorganizowane właśnie z tej okazji wszystkie przedszkolaki. Podczas uroczystości dzieci miały okazję przywoływać wiosnę wierszami, piosenkami oraz tańcem. Pszczoły budziły Niedźwiadka z zimowego snu, Bociany tańczyły z Żabkami, a tańczące Kwiaty, Biedronki i Motylki wywoływały dużo uśmiechu na twarzach przedszkolaków. Dzieci żegnały Zimową Pannę-Marzannę wykonaną z ekologicznych materiałów, by nie zaśmiecać środowiska. Na zakończenie wszystkie przedszkolaki zaśpiewały radośnie piosenkę *Maszeruje wiosna*. Później wybrały się na wiosenny spacer, podczas którego zostawiły na łące Marzannę. Mamy nadzieję, że pożegnaliśmy zimą na dobre.

21 marca to nie tylko pierwszy dzień wiosny, ale także Światowy Dzień Zespołu Downa. Ideą obchodów Dnia jest akcja zakładania kolorowych skarpetek „nie do pary” jako wyraz solidarności z osobami z dodatkowym chromosomem oraz tolerancji i wrażliwości na potrzeby osób dotkniętych chorobą. Dlatego, aby pokazać przedszkolakom jak ważne jest wsparcie ludzi dotkniętych tą wadą, Misie wystąpiły w różnokolorowych skarpetkach nie do pary, aby uczyć tolerancji i zrozumienia dla tych osób, którym tak trudno odnaleźć się we współczesnym świecie. Drobnymi gestami mają znaczenie – mogą przysłużyć się niwelowaniu barier i przezwyciężaniu krzywdzących stereotypów. Boviem: *czym skorupka za młodu...*

Przedszkolaki w świecie teatru

Agnieszka Karcz

27 marca obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Teatru. W naszym przedszkolu ostatni tydzień marca był pełen teatralnych aktywności w grupie Stonczek i Zerówce. Dzieci z ogromnym zaangażowaniem przedstawiły młodszemu kolegom spektakle: *Smok Wawelski*, *Trzy Świnki* oraz *Królewna Śnieżka i 7 krasnoludków*. Przedszkolaki zaangażowały się do pomocy przy tworzeniu scenografii, kostiumów oraz dekoracji, co sprawiło im wiele satysfakcji i radości.

Zabawy teatralne są ważnym elementem pracy pedagogicznej przedszkola. Dzieci mają naturalną dla swojego wieku i etapu rozwoju potrzebę wyrażania ekspresji twórczej w mowie, śpiewie, ruchu, rysunku i geście. Rozbudzanie zainteresowania teatrem wszechstronnie i intensywnie wpływa na rozwój dziecka. Wprowadzanie przedszkolaków w świat sztuki poprzez zabawy teatralne przynosi wiele korzyści: doskonalą mowę, rozwija wyobraźnię, wzmacnia płynność ruchów, sprzyja umuzykalnieniu, zwiększa poczucie własnej wartości oraz jest przede wszystkim okazją do wspaniałej rozrywki. Odtwarzanie treści utworu skłania dzieci do zapamiętywania, koncentrowania uwagi na określonej czynności, kulturze mówienia i zachowywania się. Podczas zajęć z tej dziedziny przedszkolak może dowiedzieć się, jak powstaje sztuka teatralna i wzbogacić swój słownik o takie pojęcia, jak np. reżyser, rekwizyty, dekoracja, kostiumy, ruch sceniczny, drama czy pantomima. Zabawy w teatr wywierają duży wpływ na postawy moralne dzieci, wyostrzają zmysł obserwacji, kształtują osobowość i rozładują nagromadzone emocje. Każde dziecko w wieku przedszkolnym pragnie sukcesu i uznania. Właśnie przedszkolne zajęcia teatralne stwarzają ku temu najlepsze warunki.

Wszystkie kolory świata

Danuta Rogowska

Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach już po raz czwarty wzięło udział w akcji charytatywnej UNICEF Polska *Wszystkie kolory świata*. Celem projektu jest kształtowanie wśród dzieci postawy tolerancji i otwartości na inne kultury. Ma budzić też poczucie empatii i uświadamiać, że pomaganie może być nie tylko pożyteczne, lecz także przyjemne. Do tej pory w projektach *Wszystkie kolory świata* uczestniczyło ponad 3 tysiące placówek w całej Polsce i udało się pozyskać blisko 3,4 miliona złotych na ratowanie dzieci w takich krajach, jak Sierra Leone, Czad, Sudan Południowy czy Angola. Zebrane fundusze umożliwiły zaszczepienie setek tysięcy dzieci. Nazwa tegorocznej zbiórki: „Prezent bez pudła” został jak zawsze zarejestrowany przez UNICEF i podlega pod Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, co daje darczyńcom gwarancję uczciwości. Przewodnie hasło, VI akcji to: *Dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach ratują dzieci na świecie*. Szmaciana laleczka jest symbolem pomocy, udzielanej najbardziej potrzebującym dzieciom na świecie. Dzięki laleczkom uszytym przez rodziców zebraliśmy 830 złotych. Pieniądże zostały wpłacone na konto UNICEF Polska. Zebrane darowizny będą przekazane na zakupienie szczepionek przeciwko polio, gruźlicy, błonicy, krztuścowi i odrze.

Dziękujemy wszystkim, którzy uczestniczyli w tym szlachetnym projekcie edukacyjnym

Akademia Puszczy otrzymała złotą gwiazdkę w programie certyfikacji PZPN

Z ogromną przyjemnością informujemy, że Akademia Puszczy Niepołomice otrzymała złotą gwiazdkę w programie certyfikacji PZPN!

Program Certyfikacji Szkółek Piłkarskich to innowacyjny projekt skierowany do podmiotów prowadzących szkolenie dzieci w zakresie piłki nożnej. Jego ideą jest wyznaczanie standardów pracy z młodymi zawodnikami, pomoc w ich szkoleniu oraz weryfikacja szkółek. Przyznanie danemu podmiotowi Certyfikatu PZPN na jednym z trzech poziomów (złotym, srebrnym lub brązowym) jest równoznaczne ze spełnieniem przez niego szeregu kryteriów i gwarancją odpowiedniej jakości szkolenia. Jednostki wyróżnione w ten sposób przez Polski Związek Piłki Nożnej dołączą do elitarnego grona szkółek, będących dla dzieci sprawdzonym miejscem do rozwijania swoich piłkarskich umiejętności – czytamy w komunikacie PZPN o Programie Certyfikacji Szkółek Piłkarskich.

Czym jest złota gwiazdka?

Beneficjentami tego certyfikatu są szkołyki piłkarskie, które zapewniają profesjonalne szkolenie zarówno chłopców, jak i dziewczynek na zajęciach prowadzonych przez trenerów z ważną licencją UEFA B lub wyższą w grupach liczących maksymalnie 12 osób na jednego trenera – wyjaśnia komunikat PZPN

Certyfikacja naszej Akademii była ważnym celem w pierwszym cyklu organizowanym przez PZPN, ale nie pierwszym w kolejności do podniesienia rangi, jak i poziomu organizacyjnego, szkoleniowego i sportowego. W pierwszej fazie rozwoju Akademii pod koniec 2019 roku było poprawienie działań, zweryfikowanie poziomu sportowego zawodników i merytorycznego trenerów. Następnie wspólną pracą całego sztabu trenerskiego, jak i wielkiej pomocy zarządu rozwijaliśmy się również pod względem organizacyjnym – tłumaczy dyrektor Akademii Puszczy Niepołomice Mateusz Staniec.

Błyskawiczne postępy

Jak wspomina Staniec, na początku pracy w Niepołomicach w 2019 roku miał do dyspozycji 5 trenerów na 6 drużyn. Dziś jest 28 trenerów i 13 drużyn. W akademii został stworzony dział

operacyjny, który zajmuje się obserwacją nowych trendów na świecie oraz organizacją stażów trenerskich. Jest również dział scoutingowy, który już teraz został przekształcony w dział analizy i scoutingu. Oprócz analiz spotkań i treningów, będzie zajmował się wyszukiwaniem i weryfikowaniem zawodników do naszej akademii. Również w najbliższym czasie ruszy projekt klubów partnerskich. Przy tej okazji zapraszamy wszystkie zainteresowane kluby i szkołyki do współpracy.

Co daje naszej akademii złota gwiazdka?

Nie da się ukryć, że złota gwiazdka przynosi korzyści pod kątem finansów. Certyfikat złotej gwiazdki to przede wszystkim poprawa i rozpoznawalność akademii oraz klubu w środowisku piłkarskim. Weryfikacja trenerów weryfikatorów z PZPN wpłynie również na szybkość reagowania na zmiany powstające w procesie szkolenia dzieci i młodzieży na świecie, co pozwoli na zapobieganie powstawaniu błędów w szkoleniu w naszej akademii.

Podziękowania

Z tego miejsca bardzo chciałbym podziękować zarządowi, prezesom Jarosławowi Pieprzycy, Markowi Bartoszkowi, Wiesławowi Bobowskiemu i Januszowi Karasińskiemu na umożliwienie wszelkich ruchów, które umożliwiają rozwój Akademii. Podziękowania dla burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice Romana Ptaka za okazaną pomoc. Wielkie podziękowania kieruję również do biura klubu, gdzie Izabela Górka, Natalia Bania i Piotr Przybyłek stawali na głowie, żeby pomóc w sprawach formalnych, jak również koordynatorom: Łukaszowi Górcie i Cezaremu Ziębie. Często wspólnie ze mną spędzali wiele godzin, żeby wszystko było na poziomie, na którym obecnie jesteśmy. Nie mogę pominąć w podziękowaniach sztabu pierwszej drużyny za wsparcie, bo wszystkim nam zależy, aby Klub rozwijał się na wielu płaszczyznach oraz wszystkich trenerów od U6 do U19. Jeszcze raz dziękuję i pracujemy dalej – dziękuje dyrektor Akademii Puszczy Niepołomice Mateusz Staniec.

Czas na dalszą pracę

Przyznanie złotej gwiazdki to początek ciężkiej pracy przed wszystkimi pracownikami akademii. Proces przyznawania trwał od początku lutego aż do połowy marca. Teraz czekają nas weryfikacje do czerwca i jeśli przejdziemy je pozytywnie zostaniemy w programie do grudnia. Cały czas jesteśmy weryfikowani i sprawdzani, czy działamy według wytycznych narzuconych przez PZPN – tłumaczy Staniec.

MATEUSZ ADAMCZYK
MKS Puszcza Niepołomice

Zawodnicy MKS Spartakus Niepołomice z medalami Mistrzostw Polski

Marek Burda
MKS Spartakus

W Białymstoku odbyły się Mistrzostwa Polski Województw Drużyn Mieszanych w Badmintonie. Województwo Małopolskie wystąpiło w czterech kategoriach wiekowych: Młodzik Młodszy, Młodzik, Junior Młodszy i Młodzieżowiec. Wśród reprezentantów województwa startowało wielu zawodników MKS Spartakus Niepołomice.

Świetnie zaprezentowali się Młodzicy Młodzi, bez problemu dochodząc do finału Turnieju, gdzie po pięknej walce przegrali z województwem śląskim wynikiem (3:2), tym samym zdobywając wicemistrzostwo Polski. W składzie drużyny ze Spartakusa Nikola Płuchowska, Hubert Janczyk oraz Jakub Ferens.

Kolejny medal dołożyli Młodzicy, rozgrywając fantastyczne zawody. Po pięknej grze bez problemu weszli do finału Turnieju, gdzie przegrali z województwem śląskim

wynikiem (3:2) zdobywając tym samym także wicemistrzostwo Polski. Niepołomice w tej kategorii reprezentowała Dominika Bartłomiejczuk.

Ostatni medal dołożyli Młodzieżowcy. W walce o trzecie miejsce 3-0 pokonali województwo pomorskie, zdobywając tym samym brązowy medal mistrzostw Polski.

Z zawodników MKS Spartakus wystąpili: Jessica Orzechowicz, Stanisława Gruszczyńska, Bartosz Wata, Dominik Kwinta.

Należy dodać, że Juniorzy Młodzi także otarli się o podium,

ostatecznie zdobywając czwarte miejsce (w składzie z Dominiką Paszkiewicz ze Spartakusa).

To bardzo duży sukces tych młodych zawodników. Wszystkim należą się ogromne gratulacje za walkę, postawę na boisku i atmosferę którą stworzyli podczas mistrzostw, dopingując i wspierając się nawzajem.

Wyjazd został dofinansowany ze środków Miasta i Gminy Niepołomice.

Dobry występ badmintonistów w Ekstralidze

Marek Burda
MKS Spartakus

W Lotto Ekstralidze Badmintona odbyła się czwarta runda spotkań. Drużyna MKS Spartakus Niepołomice swoje mecze rozegrała w Pszczynie, gdzie spotkała się z gospodarzami UKS Plesbad Pszczyna (ważny mecz – sąsiad w tabeli) oraz ABRM Warszawa (lider rozgrywek).

Znakomicie spisali się zawodnicy i zawodniczki Spartakusa w spotkaniu z drużyną z Pszczyny. Impuls do walki dali w grze deblowej Bartosza Wata i Piotra Tomaszewskiego, pewnie (dwa razy do ośmiu) wygrywając swój pojedynek i zdobywając pierwsze swoje punkty w lidze. Po nich, po mądrych taktycznie, rozegranych z dużą pewnością siebie grach singlowych Dominika Kwinta, Dariusza Janika, Karoliny Gajos i Jessici Orzechowicz, niepołomiczanie prowadzili już 5-1. Na koniec minimalnie przegrany mecz miksta Jessica Orzechowicz, Kamil Korbel i ostatecznie wynik 5-2. Tym samym trzy punkty za zwycięstwo powędrowały do Niepołomic.

ABRM Warszawa to lider tegorocznych rozgrywek i jak na lidera przystało,

postawił twarde warunki. Gry deblowe zapisali na swoją korzyść, pomimo dobrej postawy zawodników Spartakusa (Bartosz Wata i Piotr Tomaszewski oraz Jessica Orzechowicz i Patrycja Marszałek). W męskich grach singlowych emocjonujący 3-setowy pojedynek z Mistrzem Polski Mateuszem Dubowskim stoczył Dariusz Janik, który wygrał ostatecznie 15-11 w trzecim secie. Do tego zwycięstwo dołożył Dominik Kwinta, a także Jessica Orzechowicz i tak niespodzie-

wanie Spartakus urwał liderowi jeden punkt w tabeli, pomimo ostatecznej porażki 3-4.

Gratulacje dla całej drużyny MKS Spartakus Niepołomice, którą w Pszczynie reprezentowali:

Jessica Orzechowicz, Patrycja Marszałek, Karolina Gajos, Emilia Skrzek, Stanisława Gruszczyńska, Dariusz Janik, Bartosz Wata, Piotr Tomaszewski, Dominik Kwinta, Kamil Korbel. Trener Robert Fraś.

Uczestnictwo w rozgrywkach jest możliwe dzięki wsparciu Gminy Niepołomice.

Udane zawody we Wrocławiu

Joanna Musiał

AKT Niepołomice-Kraków

Fot: Maciej Datka

12 marca we Wrocławiu odbyła się 15. edycja Międzynarodowego Turnieju dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Wroclavia Cup 2022. To były pierwsze w tym roku zawody karateków

AKT. Nowy sezon startowy rozpoczęli z przytupem – wywalczyli w zawodach w sumie 75 medali (28 złotych, 20 srebrnych i 27 brązowych). W turnieju wzięło udział ponad 400 zawodni-

ków z 24 klubów w Polsce. W ciągu 10 godzin turnieju na 4 matach rozegrało blisko 100 konkurencji.

Serdecznie gratulujemy!

Obóz siatkarski

W dniach 23-29.01.2022 w Skawie po raz kolejny odbył się Zimowy Obóz Siatkarski, w którym udział wzięła bardzo liczna grupa dziewcząt należących do Klubu SL Salos Staniątki

Zawodniczki trenowały prawie codziennie w czterech grupach wiekowych pod czujnym okiem trójki naszych trenerów. Jak na każdym udanym wyjeździe, nie obyło się również bez zabawy i licznych atrakcji. Jedną z nich była całonocna wycieczka w góry pod opieką wykwalifikowanego przewodnika tatrzańskiego. Podczas wyprawy najpierw przeszliśmy szlakiem Doliny Strążyskiej, gdzie zobaczyliśmy wodospad Siklawica, później spacerem przeszliśmy do centrum Zakopanego, po drodze zatrzymując się przy Wielkiej Krokwi, czyli skoczni narciarskiej imienia Stanisława Marusarza. Po tak wyczerpującej wyprawie kolejnego dnia odbyły się lżejsze treningi oraz wielka bitwa na śnieżki, gdyż zimowa pogoda bardzo nam dopisywała. Wieczorem rozegraliśmy wielki turniej obozowy, oczywiście w piłkę siatkową; miał on na celu naukę, ale również i zabawę. W czwartkowe popołudnie zrezygnowaliśmy z treningów na rzecz rozluźnienia mięśni na Termach Chochołowskich. Zwieńczeniem dnia była wielka loteria z nagrodami, zwana tombolą. Dzieci, oprócz zajęć sportowych, brały udział w spotkaniach formacyjnych, gdzie nasi wychowawcy przedstawiali im wartości takie jak przynależność do drużyny, przyjaźń, odwaga czy wiara. Na miłe zakończenie obozu urządzony został wieczorek z pizzą, owocami i nagrodami dla najlepszych zawodniczek turnieju obozowego. Na pamiątkę uczestnictwa w obozie zimowym Skawa 2022, każda zawodniczka, ale też wszystkie osoby z kadry oraz wychowawcy otrzymali bluzy z logo naszego klubu i naszych sponsorów.

Pamiętaj, że aby przeżyć tak niezapomniane chwile na obozie i spędzić wspaniały czas z przyjaciółmi, którzy podzielają twoją pasję, nie musisz czekać na zapisy do września. Dołącz do nas już teraz, przychodząc na swój pierwszy trening w poniedziałek, środę lub piątek na godzinę 17:00 na halę sportową przy ulicy Szkolnej 3. Serdecznie zapraszamy.

ŁUKASZ WDANIEC
SALOS Staniątki

Podsumowanie sezonu

Joanna Wypiór
KJK Pod Żubrem

W poniedziałek 21 lutego 2022 roku Małopolski Związek Jeździecki zaprosił zawodniczek, zawodników, trenerki oraz trenerów na uroczyste podsumowanie sezonu 2021

Wśród nagrodzonych nie zabrakło zawodniczek z Klubu Jazdy Konnej Pod Żubrem w Niepołomicach.

Wiktoria Koza – 1 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. junior

Marta Wypiór – 2 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. junior

Joanna Korabik – 1 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. open

Victoria Styś – 2 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. open

Maria Żarnowska – 3 miejsce Ujeżdżanie – ranking Małopolski kat. open

Zawodniczka Niepołomic Marta Wypiór otrzymała również nominację do kadry Małopolski skoki kat. junior na sezon 2022.

Gratulujemy zawodniczkom, ich trenerom oraz rodzicom.

Opisy alternatywne:

319a – Wiktoria Koza – 1 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. junior,

Marta Wypiór – 2 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. junior

355 – Victoria Styś – 2 miejsce w Pucharze Małopolski Skoki kat. open

874s – Maria Żarnowska – 3 miejsce Ujeżdżanie – ranking Małopolski kat. open

806 – Marta Wypiór – powołanie do kadry Małopolski skoki kat. junior na sezon 2022

Stowarzyszenie Klub Sportowy

Zarząd Stowarzyszenia
Klub Sportowy FALA Niepołomice

Stowarzyszenie Klub Sportowy FALA Niepołomice zamierza wprowadzić do oferty treningowej zajęcia sportowe dla osób dorosłych

Cykl szkoleniowy pod nazwą Masters docelowo ma być skierowany dla osób potrafiących pływać, które zamierzają poprawić swoje możliwości i osiągnięcia w tej dyscyplinie sportu.

Dzięki połączeniu treningów w klubie FALA z treningami w istniejących na terenie Niepołomic grupach: rowerowych i biegowych można przygotować się do udziału w zawodach triathlonowych.

Zajęcia będą odbywać się jeden, a w przypadku zainteresowania również dwa razy w tygodniu o godz. 20.00 na Pływalni w Niepołomicach.

Więcej szczegółów na spotkaniu po ustaleniu listy osób chętnych do udziału w zajęciach.

Zapraszamy również do kontaktu rodziców dzieci i młodzieży, które korzystały wcześniej z nauki pływania

u innych instruktorów, a wykazują predyspozycje i chęci do współzawodnicstwa sportowego w tej dyscyplinie sportu.

Zapewniamy profesjonalnego trenera II klasy, który z dużymi sukcesami prowadzi zajęcia z dziećmi i młodzieżą.

Więcej informacji pod numerem telefonu: 668 252 392.

Bitwa o Anglię – warsztaty modelarskie

26 marca w Domu Kultury Siedlisko w Podłężu odbyły się specjalistyczne warsztaty pod tytułem *Bitwa o Anglię – warsztaty modelarskie*. Łącznie w zajęciach wzięło udział ponad 20 osób w różnym wieku, głównie uczestników realizowanego od lutego w Siedlisku projektu o tym samym tytule. Warsztaty zostały przeprowadzone przez Tomasza Wawerskiego oraz Mikołaja Kamienieckiego i Tomasza Strojka – znanych

modelarzy z krakowskiej firmy Agtom – modelarni i sklepu o uznanej renomie w kraju. Głównym celem spotkania było przedstawienie genezy konfliktu z czasów II wojny światowej, inwazji Niemiec na Wielką Brytanię, w formie pogadanki z prezentacją oraz praktyczna nauka obsługi aerografu do malowania modeli z omówieniem zastosowań chemii modelarskiej. Warsztaty miały również za zadanie zwrócić uwagę na rozwijanie

swoich zainteresowań, pasji i ukazanie możliwości na spędzenie wolnego czasu, jakie z pewnością daje modelarstwo. Uczestnicy z zainteresowaniem wysłuchali prezentacji, w której znalazło się wiele ciekawostek, zadając prelegentowi dużo pytań.

Mikołaj przygotował taki krótki opis prelekcji:

Bitwa o Wielką Brytanię to nie tylko starcia lotników i ich maszyn, ale przede wszystkim składowa doświadczeń wielu ludzi. To bardzo uprawieni w boju piloci niemieccy, którzy szlify asów przestworzy zbierali jeszcze od wojny domowej w Hiszpanii. To także Czesi, Polacy i inni, którzy w swoich własnych kampaniach poznali działanie wroga i mogli uczyć brytyjskich sojuszników, jak się bronić. Bitwa, która wpłynęła na bieg II wojny światowej i bezspornie zapisała się w historii jako jedyna w pełni powietrzna batalia tej wojny.

Druga część spotkania to już praktyka i tutaj swoją wiedzę oraz doświadczeniem wykazali się wszyscy zaproszeni goście. Tematem głównym stał się wspomniany wcześniej aerograf, którego zasadę działania, obsługę i czyszczenie omówił dokładnie Tomasz Wawerski, który znany jest także z licznych profesjonalnie przygotowanych filmów o tematyce modelarskiej na kanale Youtube. Z kolei Tomasz Strojek dzielił się swoją wiedzą w temacie malowania figurek, tzw. „bitewniaków”, a wcześniejszy prelegent rozpoczął zajęcia pokazowe z ich malowania.

To był dobrze spędzony czas i podczas 5-godzinnego spotkania wszyscy skorzystali z ogromnej wiedzy modelarzy z Agtom, którym należą się podziękowania za odwiedziny. Każdy z uczestników z pewnością wykorzysta nowe doświadczenie podczas zajęć w pracowni modelarskiej w Domu Kultury Siedlisko oraz swoim domowym warsztacie na co dzień.

Projekt „Bitwa o Anglię – warsztaty modelarskie” dofinansowany został ze środków gminy Niepołomice.

PIOTR WOŚ

Fundacja Siedlisko Kultury
fot. Paulina Szelerewicz-Gładysz

PÓŁMARATON LEŚNA DZIESIĄTKA GRAVEL W PUSZCZY

PUSZCZA NIEPOŁOMICKA
22 MAJA 2022

**GŁÓWNY
PARTNER**

PARTNERZY

WOODWARD

KRAK-STEEL
Nowa definicja stali

BIEGPOPUSZCZY.PL

WYSCIGROWEROWY.PL

FACEBOOK.COM/BIEGPOPUSZCZY

FACEBOOK.COM/WYSCIGROWEROWY

SZTUKA EUROPEJSKA

Życie utajone – czyli martwa natura w malarstwie

Martwa natura jako odrębny gatunek malarski rozwinął się w Niderlandach w XVII wieku. Zamiatowanie do malowania drobnych, pięknych naczyń, kwiatów i innych przedmiotów traktowano jako przyjemność dla oka. Holenderskie obrazy przedstawiające rzeczy nieruchome, ciche i spokojne symbolizowały status bogatego mieszczaństwa, będąc świadectwem gustów, dobrobytu i samozadowolenia. Z kolei „cięte kwiaty” czy „martwa natura myśliwska” symbolizując wątek przemijania, skłaniały do refleksji. Na te modne w sztuce tematy w językach północnych używano określenia „życie utajone”

Holenderskie miasta w Niderlandach Północnych specjalizowały się w obiektach martwej natury.

W Amsterdamie i Haarlemie malarze szczególnie chętnie uwieczniali zastawione stoły, w Hadze kwiaty i zwierzęta morskie, w Utrechcie – bukiety kwiatów. W Lejdzie – mieście uniwersyteckim – prym wiodły martwe natury wanitatywne, czyli moralizatorskie, przypominające o nietrwałości dóbr tego świata, płonności ziemskich dążeń, symbolizowane przez czaszkę, zegar, zgaszoną świecę, klepsydrę, zepsuty owoc...

Obrazy mocno realistyczne stały się głęboko przemyślane kom-

pozycje. Nie były fotografią stołu, od którego wstali biesiadnicy. Przedstawiony puchar nie upadł przypadkiem, bukiet nie stał w żadnym domu. Ułożył go malarz, przez wiele miesięcy studiując w ogrodach i szklarniach zakwitające kwiaty, szukając we florologiach (zbiorach botanicznych obrazów) wzorów i natchnienia. Dlatego na obrazie, w jednym wazonie mogły spotkać się żonkil i jesienna chryzantema.

Kompozycje te często stanowiły uzupełnienie scen rodzajowych, historycznych czy portretów.

Duży wpływ na popularność nowych gatunków malarskich miały

Jan van Os „Buket kwiatów”, ok. 1800, ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Pracownia fotograficzna MNK

Theodor Sauts „Martwa natura z homarem”, 1658, ze zbiorów MNK. Pracownia fotograficzna MNK

zmiany religijne, jakie zaszły pod koniec XVI wieku w Holandii i na niektórych innych terenach protestanckich. Ikonoklazm – ruch uznający wizerunki świętych za nielegalne i nakazujący usunięcie z kościołów wyobrażenia o tematyce religijnej – spowodował zanik głównego źródła zamówień dla artystów, a w konsekwencji konieczność znalezienia nowych zleceniodawców. Wszystko to zdarzyło się w czasach szczególnej prosperity Niderlandów, gdy popyt na dzieła sztuki ze strony zamożnego mieszczaństwa był bardzo duży.

Otto Marseus van Schrieck „Osty i motyle”, 1660, ze zbiorów MNK.
Pracownia fotograficzna MNK

W okresie tym zatem rozpowszechniły się przedstawienia scen rodzajowych, będących odpowiedzią na zmienione warunki społeczne. Konieczność ukazania atmosfery i zwyczajów, ducha i uczuć nowych mecenasów sztuki odzwierciedlała się w częstych odwołaniach do stołu i konsumowanych potraw zarówno jako aspektów życia rodzinnego, jak i publicznego.

Sceny rodzajowe, np. z kuchni czy targu, przybierały różny ton, od wymiaru groteskowego po motywy przywodzące na myśl rozwiąłość, z uwagi na intuicyjne pojmowanie związku pomiędzy kulinariami i zmysłową miłością.

Giacomo Antonio Ceruti „Martwa natura z serem”, 1750 – 1760, ze zbiorów MNK.
Pracownia fotograficzna MNK

Obrazy przedstawiające martwą naturę wykorzystując symbolikę – ukryte znaczenie, starały się zastępować zakazane w sztuce kościelnej wątki religijne. Porozrzucone po stole, pozornie beładnie orzechy, winne grona i okruszki chleba, zrównoważone pionowym akcentem kielicha, symbolizowały Chrystusa Zbawiciela w eucharystycznej ofierze. Warzywa i ser były postnym jadem, a cukier – pokarmem niebiańskim. Kwiaty były odbiciem uczuć i cnót: róża – miłości, irys – cierpienia, lilia – niewinności, fiołek – pokory. Krótkie życie kwiatów i ich ulotne piękno przypominało o przemijaniu. Przy kwiatkach malowano zwykle motyle – symbole dobra czy ludzkiej duszy ulatującej do nieba. Te istoty, uwalniające się z kokona niczym Zbawiciel z grobu, miały symbolizować zmartwychwstanie. W opozycji do nich, jako siły zła, umieszczano muchy, których władcą był sam Belzebub. Nie mniej niebezpieczne były ważki i chrząszcze. A zatem jeśli na obrazie spotkały się muchy i motyle, to nie było to spotkanie przypadkowe – a przedstawienie walki dobra ze złem.

W zamkowej galerii, na wystawie Theatrum Pictorium – Teatr Malarstwa. Spotkania, odnajdziemy wiele interesujących tematów martwej natury z owocami, kwiatami oraz scenami rodzajowymi z elementami życia utajonego. Wśród dzieł znajduje się wspaniały obraz *Bukiet kwiatów* Jana van Osa – jednego z ostatnich wielkich mistrzów

Frans van Mieris ml. „U przekupki”, 1738, ze zbiorów MNK.
Pracownia fotograficzna MNK

holenderskiej martwej natury. Duży, asymetrycznie ułożony bukiet kwiatów (kwitnących w różnych porach roku) umieszczony został w terakotowej wazie na tle krajobrazu. Pośród kwiatów fruwały motyle – symbole dobra – oraz umieszczone na dole przy ziemi chrząszcze – symbole zła. Wszystkie malarz wykonał z niezwykłą precyzją i niemal fotograficznym realizmem. Z równie niespotykaną drobiazgowością został namalowany obraz Ottona Marseuse-na van Schriecka *Osty i motyle*. Autor kompozycji jest uznawany za twórcę gatunku malarskiego określanego włoskim terminem *sottobosco* (u spodu lasu). Obrazy malowane w tym stylu ukazywały niewielki wycinek krajobrazu, zazwyczaj ziemię u podnóża drzew i krzewów, gdzie toczy się życie drobnych form natury. Elementy martwej natury odnajdziemy też na obrazie Fransa Mierisa ml. *U przekupki*. Scena rozgrywająca się w sklepie spożywczym przedstawia mężczyznę, który robiąc zakupy, zaleca się do sprzedawczyni. Umieszczona na ladzie wysuszona, pokrojona w paski flądra ma erotyczny podtekst.

W malarstwie holenderskim nic nie dzieje się przypadkiem. Warto czytać martwe natury, wnikliwie im się przyglądać, by odszukać zawarte w nich symbole, skłaniające do refleksji nad przemijaniem i ulotnością dnia dzisiejszego.

Zapraszamy.

MARTA PRZYBYLSKA

asystent muzealny w Muzeum Niepołomiczkim

SPOJRZENIE W NIEBO 2022

Maj

Pierwszego maja deszcz, nieurodzaju wieszcz – a my mimo wszystko mamy nadzieję na przyjazną i słoneczną pogodę. Życzymy sobie zatem, nie tylko zapalonym obserwatorom, dużo bezchmurnego nieba, które przy coraz to krótszych nocach szykuje nam przeróżne ciekawe niespodzianki

Słońce, aktualnie o zwiększonej aktywności magnetycznej, przejdzie 20 maja ze znaku Byka w znak Bliźniąt. Nadal mozolnie wznosi się po ekliptyce, coraz to wyżej ponad równik niebieski – ale już wolniej niż w kwietniu – tak, że w ciągu tego miesiąca w Małopolsce, przybędzie dnia o 81 minut. 1 maja Słońce będzie „pracowało” przez 14 godzin i 42 minuty – wschodzi w Krakowie o 5.16, a zachodzi o 19.58. Natomiast ostatniego maja, dzień w Małopolsce będzie trwał aż 16 godz. i 3 minuty, a będzie jeszcze krótszy od najdłuższego dnia w roku tylko o 20 minut. Po kapryśnej i śnieżnej zimie w górach, ciekawe jaką pogodę w drugiej dekadzie maja zaserwują nam przysłowiowi „zimni ogrodnicy” (Pankracy, Serwacy i Bonifacy), nie wspominając chłodnej Zofii? Doczekamy, to zobaczymy i doświadczymy.

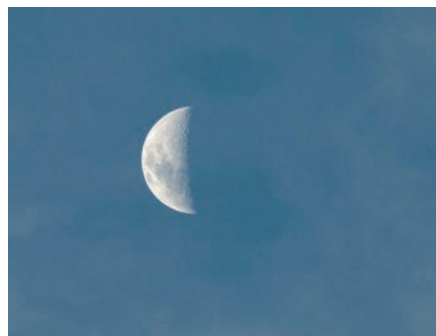
Obserwacje Słońca w minionych tegorocznych miesiącach, wskazują na jego zwiększoną aktywność magnetyczną, związaną z 25-tym cyklem aktywności. Duża jego aktywność, manifestować się będzie – szczególnie w drugiej połowie maja – znaczną liczbą plam, rozbłysków i wyrzutów plazmy z jego powierzchni w przestrzeń międzyplanetarną. W tej sytuacji obserwatorom pozostaje tylko cierpliwie czekać na efekty jego aktywności magnetycznej, które skutkować będą m.in. częstszym i bogatszym pojawianiem się zórz polarnych na Ziemi.

Jeśli zaś chodzi o naturalnego towarzysza Ziemi, to na początku i końcu miesiąca będziemy mieli dobre, choć krótkie noce obserwacyjne, bowiem kolejność faz Księżyca w maju jest następująca: pierwsza kwadra 9 V o godz. 2.21, pełnia 16 V o godz. 6.14, ostatnia kwadra 22 V o godz. 20.43 i now 30 V o godz. 13.30. W poniedziałek 16 maja, wystąpi całkowite zaćmienie Księżyca. U nas widoczne będzie jego wejście w półcień Ziemi o godz. 3.31 oraz tyl-

ko początek fazy całkowitej od godz. 4.27, bowiem Księżyc schowa się pod horyzont w Krakowie o godz. 4.56, zaś wschód Słońca nastąpi już o godz. 4.53. Ponadto, Księżyc w swej wędrówce po niebie majowym zakryje: 4 V planetoidę Ceres, 27 V Wenus oraz 28 V planetę Uran. Niestety te piękne zjawiska nie będą u nas widoczne.

Księżyc będzie najdalej od nas (w apogeum) 5 V o godz. 14.45, a najbliżej Ziemi (w perygeum) znajdzie się 17 V o godz. 17.26. W tym dniu Księżyc będzie w tzw. superpełni, bowiem jego tarcza osiągnie rozmiar ponad 33 minuty łuku. Zachęcam zatem wszystkich do jego obserwacji, nawet już dzień wcześniej jak i dzień później.

Jeśli chodzi o planety, to Merkurego możemy dostrzec nisko na wieczornym niebie tylko w pierwszej dekadzie maja. Potem skryje się w promieniach Słońca aż do początku czerwca, gdy pojawi się na porannym niebie. Błyszcząca Wenus widoczna będzie w tym czasie, poprzedzając wschód naszej gwiazdy prawie o dwie godziny na początku maja, a z końcem miesiąca jej widoczność skurczy się do półtorej godziny. Pozostałe jasne planety także możemy obserwować tylko nad ranem, co sprzyjać będzie o świcie wędkarzom. Czerwonawego Marsa obserwujemy bowiem w gwiazdozbiornie Ryb, na prawie trzy godziny przed wschodem Słońca, do którego 29 V zbliży się Jowisz na odległość około pół stopnia, czyli tyle, co tarcza Księżyca w pełni. Z początkiem miesiąca Jowisz poprzedzał będzie wschód Słońca tylko o półtorej godziny, a z upływem majowych dni ten czas jego widoczności porannej będzie stopniowo wzrastał do trzech godzin. Natomiast Saturn gości w gwiazdozbiornie Koziorożca, wschodzi tuż przed północą, a zatem będzie dostępny do obserwacji w drugiej połowie nocy. Uran przebywa w gwiazdozbiornie Barana, a będzie go można dostrzec na

godzinę przed wschodem Słońca, nisko na wschodnim niebie, ale dopiero pod koniec maja. Wtedy też, 28 V, dojdzie do jego zakrycia przez nasz Księżyc. Natomiast prawie trzy godziny wcześniej niż Słońce, w gwiazdozbiornie Ryb wschodzi Neptun. Obie te „poranne” planety dostrzeżemy, co najmniej, za pomocą lornetki. Obserwatorom życzymy, nie tylko o majowym poranku, pogodnego nieba.

W pierwszej dekadzie maja promieniają jasne i szybkie meteory z roju Akwarydów. Meteory te to pozostałość warkocza komety Halley’a. Radiant meteorów leży na równiku niebieskim, na granicy gwiazdozbiornów Wodnika, Ryb i Pegaza. Maksimum jego aktywności przypada na 5/6 maja, a w ich obserwacjach po północy nie będzie nam przeszkadzał Księżyc przed pierwszą kwadrą.

Ze zjawisk, które szczególnie polecałbym do obserwacji oprócz wymienionych powyżej, to majowe wschody i zachody słońca, które możemy podziwiać w czasie zalecanych spacerów, umiłanych śpiewem ptaków. Nie zapomnijmy ani przez chwilę podczas tych przechadzek po Ziemi – zerkając w górę – o toczącej się okrutnej wojnie na Ukrainie i nie zawsze bezchmurnym niebie, bowiem przypomnę tu Państwu staropolskie przysłowie: *Nie zawsze na Ziemi maj, nie zawsze ludziom raj.*

DR ADAM MICHAŁEC

Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

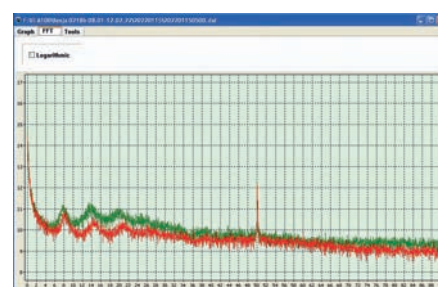
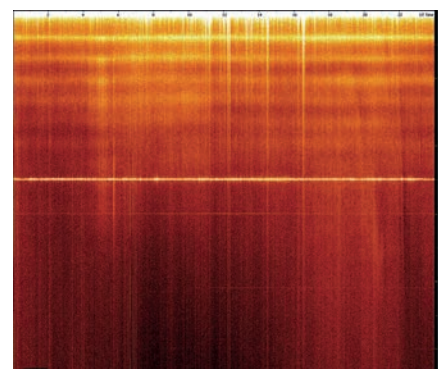
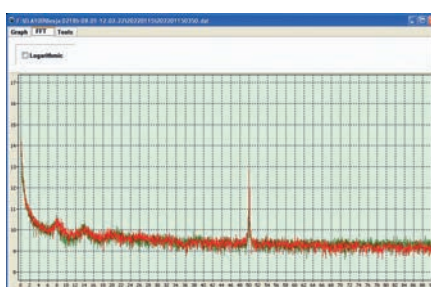
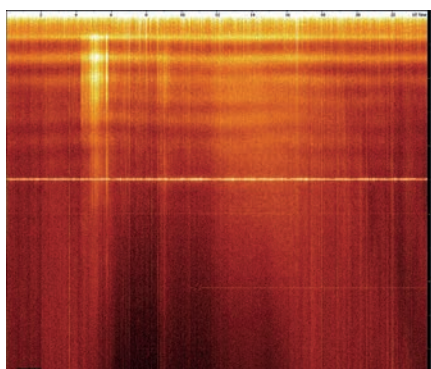
Wybuch wulkanu na wyspie Hunga Tonga

Latem tego roku minie 30 lat, gdy z grupą kolegów z OA UJ rozpoczęliśmy badania nad możliwością prowadzenia obserwacji w Polsce rezonansów Schumanna. Liczyliśmy, że będą się one wiązały z prowadzonymi w Obserwatorium wieloletnimi obserwacjami radiopromieniowania Słońca

Zjawisko fal stojących w pudle rezonansowym, które tworzy powierzchnia Ziemi z jonosferą, zostało przewidziane przez W.O. Schumanna w 1952 r., w publikacji dotyczącej rozwiązań równań Maxwella.

Pierwsze pomiary tych fal, na pustyni w Nowej Anglii, wykonali w 1960 r. M. Balser i C.A. Wagner z Lincoln Laboratory. Częstotliwości wyznaczonych pięciu maksimów to: 8, 14, 20, 26 i 32 Hz, okazały się nieco niższe niż przewidywania teoretyczne Schumanna. Zmieniają się one nieco, jak się później okazało, w zależności od pory dnia i roku, a zwłaszcza aktywności słonecznej. Częstotliwość 8.3 Hz w literaturze problemu znana jest jako Puls Ziemi, korelując z rytmem alfa fal mózgowych człowieka.

Pierwsze nasze odkrywcze pomiary rezonansów odbywały się w Bieszczadach, co zaowocowało ich sporadycznymi pomiarami nad potokiem Hylaty w dolinie Jawornika, gdzie nie działały telefony komórkowe. Uzyskane wyniki paroletnich pomiarów skłoniły ówczesną dyrektorkę OAUJ do otwarcia i prowadzenia tam stałych całodobowych obserwacji, od 13 czerwca 2008 r. Ta decyzja, wiązała się z odpowiednim wyposażeniem technicznym oraz oprogramowaniem prowadzonych całorocznych obserwacji rezonansów. Odtąd nie wymagało to stałej obecności obserwatora nad potokiem Hylaty.

Uzyskane wyniki obserwacyjne potwierdziły, m.in. zależność zmienności rezonansów Schumanna (o około +/-0.2 Hz) w okresie 11-letniego cyklu aktywności Słońca oraz od pór roku na kuli ziemskiej. Wyniki te zostały opublikowane przez naszą grupę, w licznej literaturze krajowej i zagranicznej. Nastąpił dalszy rozwój interpretacyjny prowadzonych obserwacji, a przede wszystkim, zwiększenie ich dokładności czasowej w oparciu o sieć satelitów GPS.

15 stycznia 2022, nastąpiła erupcja wulkanu na wyspie Hunga Tonga w Indonezji, w odległości około 16 tys. km od naszej stacji Hylaty w Bieszczadach.

Na rys. 1. przedstawiony jest zapis obserwacji z 15 stycznia, uzyskany przez antenę ferrytową położoną w kierunku wschód – zachód (E-W), a na rys. 2., w kierunku prostopadłym (N-S). Wybuchowi wulkanu, towarzyszyła erupcja gazów na duże wysokości oraz związane z nią tysiące wyładowań elektrycznych, błyskawic, które spowodowały wzmoc-

nienie rezonansów Schumanna. Na rys. 3 widzimy pięciominutowe widmo mocy rezonansów dla obu anten (E-W – zieleń i N-S – czerwień) w momencie tuż przed wybuchem wulkanu, a na rys. 4 w momencie maksimum wybuchu. Widać wyraźny wzrost energii rezonansów obserwowanych przez antenę (E-W). Całe to niezwykle zjawisko, jak widzimy lepiej na (rys. 1), trwało niecałe dwie godziny. Oczywiście anteny widziały zarówno wcześniejsze, jak i późniejsze inne błyskawice występujące zwykle non stop, na kuli ziemskiej.

Poza tym na obu rysunkach (1 i 2) wyraźnie widać sygnał 50 Hz (europejski) i słabiej 60 Hz (amerykański) sieci, oraz włączający się w pewnym momencie sygnał 82 Hz, używany do porozumiewania się dowódcztwa rosyjskiego z okrętami podwodnymi, które są w ciągłym zanurzeniu w morzach i oceanach.

DR ADAM MICHAŁEC
MOA w Niepołomicach

Znaczenie niezależnej łączności radiowej w sytuacjach kryzysowych

Gdyby dwa miesiące temu ktoś nam powiedział, że sytuacja na świecie zmieni się tak diametralnie, pewnie byśmy nie uwierzyli. W obliczu możliwości braku łączności profesjonalnej, niepołomiccy krótkofalowcy od wielu lat konsekwentnie przygotowują się na taką sytuację, mając nadzieję, że jednak nigdy nie nadejdzie

Konflikt na Ukrainie zaczyna wszystkim uświadamiać, jak krucha jest łączność poprzez telefony komórkowe czy Internet, które to sieci w jednej chwili mogą zostać wyłączone lub zablokowane. Nie każdy zdaje sobie też sprawę, że nawet wzrost liczby zarejestrowanych urządzeń w sieci GSM może powodować jej przeciążenie, a co za tym idzie, przerwy w działaniu. Przekonaliśmy się o tym w pierwszych dniach konfliktu, kiedy to napływ nowych użytkowników powodował problemy w polskich sieciach komórkowych. Coś, co wydawało się nam surrealistyczne, w sytuacji wojennej staje się rzeczywistością.

Krótkofalowcy poprzez swoje umiejętności oraz posiadany sprzęt, pozostają zawsze przygotowani na taką ewentualność. Zbudowana infrastruktura oraz indywidualne wyposażenie stacji domowych zapewnia łączność radiową lokalną, ogólnokrajową, jak i o zasięgu globalnym (fale krótkie). Obecnie istnieje również możliwość kontaktu poprzez geostacjonarnego satelitę radioamatorskiego QO-100 Es'hail, „zawieszony” nad równikiem, pokrywającego swoim zasięgiem obszar od Brazylii po Indonezję.

Krótkofalarstwo to nie tylko korespondencja foniczna, ale również komunikacja cyfrowa. Przy pomocy radiostacji możemy wysłać wiadomości e-mail bez dostępu do Internetu. Staje się to szczególnie ważne w sytuacjach, gdy nasz odbiorca nie jest radioamatorem (np. instytucje rządowe). W przypadku braku zasilania do uruchomienia radiostacji wystarcza akumulator samochodowy, zestaw baterii, panele słoneczne lub agregat prądowórczy.

Powyższe rozwiązania dostępne są wyłącznie dla licencjonowanych krótkofalowców, posiadających Świadectwo Operatora Urządzeń Radiowych oraz Pozwolenie Radiowe. Dla osób niebędących radioamatorami, istnieją dwa głów-

ne sposoby porozumiewania się poza siecią GSM oraz Internetem, ciesząc się coraz większą popularnością od początku konfliktu na Ukrainie.

Wielu z Was na pewno zetknęło się z radiem CB (Citizens Band Radio), popularnym w czasach, gdy łączność telefoniczna była luksusem. Radio Obywatelskie było niezwykle popularnym środkiem łączności wśród kierowców ciężarówek (i dalej tak jest), później samochodów osobowych, ale także w domach, gdyż umożliwiało kontakt na znaczne odległości. Takie urządzenie obecnie nie wymaga żadnego pozwolenia radiowego ani rejestracji, więc można go z powodzeniem używać jako środka łączności lokalnej. Tym sposobem uzyskamy zasięg od kilku do kilkudziesięciu kilometrów.

Drugim sposobem łączności dostępnym bez zezwolenia jest radio PMR, zwane powszechnie walkie-talkie. Wykorzystujemy ręczne urządzenia posiadające od 8 do 16 kanałów, mogące przy do-

brych warunkach terenowych zapewnić zasięg do kilku kilometrów. Posiadając radiotelefony PMR, w łatwy sposób stworzymy obywatelską sieć łączności i powiadomienia na naszym osiedlu, a nawet możemy patrolować teren, informując o potencjalnych zagrożeniach.

Wszystkich zainteresowanych tematem amatorskiej łączności radiowej zapraszamy w każdy czwartek od 18.00 do budynku Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego. Zapraszamy także na nasz profil na Facebooku, gdzie chętnie odpowiemy na Wasze pytania.

Якщо ви радіоаматор або цікавитесь радіозв'язком, запрошуємо вас відвідати нас у четвер о 18.00 в Молодіжній астрономічній обсерваторії в Ніполіміце.
73!

MICHAŁ MATUSIK SQ9ZAY
Prezes Niepołomiczkiego Klubu
Krótkofalowców SP9MOA

Stosujmy minigimnastykę

Ponad wszelką wątpliwość udowodniono, że ruch jest niezbędny nie tylko dla zdrowia fizycznego, ale również dla dobrej kondycji psychicznej. Dlatego z radością obserwujemy małe dzieci, które nieustannie biegają, skaczą, fikają koziołki i chętnie tańczą. Mój roczny wnuczek siedząc na swoim foteliku, prawie bez przerwy majta nóżkami i jak nakręcony obraca się co chwilę a to w lewo, a to w prawo. Również jego rączki są bez przerwy aktywne. Każdy wykonany przez niego ruch kształtuje ciało, poruszając stawy i mobilizując mięśnie.

Jako dorośli ludzie stajemy się bardziej stateczni i wiele czasu spędzamy nieruchomo, siedząc lub polegując na kanapie. Co prawda wielu z nas ma dobry zwyczaj spacerowania, biegania, pływania itp., ale przeznaczyć możemy na tego rodzaju czynności niewiele czasu w ciągu dnia, bo przecież doba nie jest z gumy. Istnieje jednak łatwy sposób na znaczne zwiększenie naszej aktywności ruchowej. Wystarczy tylko chcieć zastosować poniższe rady.

Proponuję, aby podczas oglądania telewizji lub filmów nie siedzieć bez ruchu, lecz... ustawić przed ekranem rowerek treningowy i w ten sposób zwiększyć aktywność nóg. Alternatywnie można w celu zaktywizowania mięśni rąk wykonywać ćwiczenia polegające na rozciąganiu w różnych kierunkach taśmy elastycznej (gumy gimnastycznej), którą można kupić w sklepach sportowych lub skonstruować samemu z jakiegoś elastycznego materiału. Pamiętajmy też o ćwiczeniu kręgosłupa szyjnych. Cóż stoi na przeszkodzie, aby w sytuacji, kiedy podróżując autem, stoimy w korku – co jakiś czas przez chwilę poruszać rytmicznie głową w lewo i w prawo? Wiem też, że niektóre osoby wyrobiły sobie nawyk polegający na tym, że po każdym skorzystaniu z ubikacji wykonują kilka „pompek”, lekko oparci o ścianę. Dla mięśni i stawów kończyn bardzo korzystne jest wykonywanie masażu, który możemy wykonać samodzielnie, o ile stosujemy właściwy kierunek nacisku (warto oglądnąć filmy instruktażowe w Internecie). Osoby pracujące przy komputerze powinny co pewien czas oderwać wzrok od ekranu i spojrzeć na jakiś bardzo odległy przedmiot. Jest to trening mięśni oka odpowiadających za akomodację soczewki. Podczas słuchania wykładów lub szkoleń nie garbmy się, lecz pamiętajmy o właściwej pozycji ułożenia kręgosłupa. Nic też nie stoi na przeszkodzie, aby w takich chwilach delikatnie napinać mięśnie brzucha. Niech i one mają swoją gimnastykę, a być może dzięki temu nasza sylwetka stanie się nieco zgrabniejsza.

A zatem nie pomijając innych form aktywności fizycznej, stosujmy „mini-gimnastykę”. Wykorzystujmy w tym celu każdą chwilę, zwłaszcza wtedy, kiedy nasz umysł zajęty jest zupełnie innymi sprawami. To przecież nic nie kosztuje, a może dać nam realne korzyści.

Fraszka o „mini-gimnastyce”

Postęp sprawia, że nam ciała
z braku ruchu wciąż gnuśniejają,
zatem „mini-gimnastyka”
dla sprawności jest nadzieją.

MARCIN URBAN

Wernisaż w bibliotece

7 kwietnia w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach i Laboratorium Aktywności Społecznej odbyło się otwarcie wystawy Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej zatytułowanej „Egzotycznie”. W wernisażu wzięli udział autorzy obrazów, ich rodziny i przyjaciele oraz mieszkańcy naszego miasta. Po powitaniu gości przez dyrektor niepołomickiej biblioteki i LAS, Joannę Lebiest, głos zabrała Maria Baster-Grząślewicz – prezes stowarzyszenia

Pani Maria opowiedziała o działalności stowarzyszenia oraz o samej wystawie, o tym, skąd wziął się pomysł na nią i jak powstawała:

Wystawa Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej pt. „Egzotycznie” jest wynikiem dyskusji, przemyśleń, refleksji dotyczących tego czym dla współczesnego człowieka jest egzotyczność: w przyrodzie, architekturze, ubiorze, zachowaniu. Co nas dzisiaj szokuje, a co już dawno spowszedniało? Jaki jest nasz stosunek do tego co obce, dziwne, zaskakujące, niecodzienne...

Powstałe obrazy są w zamyśle ich twórców zachwytem nad różnorodnością naszej planety, różnorodnością kultury jej mieszkańców, zwyczajów, przyrody. Zagrożeni uniformizacją życia chcemy, aby wystawa ta była również wezwaniem do ochrony niepowtarzalnego piękna dzikiej przyrody i szacunku dla specyficznej inności miejscowych tradycji.

W pomieszczeniach Biblioteki i Laboratorium Aktywności Społecznej znajduje się 85 prac wykonanych przez 17 artystów: Jacka Adamczyka, Marię Baster-Grząślewicz, Teresę Gajdę, Janinę Gądek, Halinę Gołębiowską-Kęsek, Janusza Janiczka, Marię Mirceę, Zenona Nicko, Ewę Paluch, Jadwigę Poradowską-Musiał, Dorotę Małgorzatę Satołę, Danutę Siedlecką-Sulek, Krystynę Siedlecką-Szwarnóg, Ilonę Słuszkiewicz-Pilniakowską, Grażynę Sobierajską, Marię Sularz oraz Małgorzatę Zawadzką. Prezentowane obrazy zostały wykonane różnymi technikami, od akrylu, poprzez olej, pastele, aż po szpachlę. Ta różnorodność technik i stylów sprawia, że wystawa jest wyjątkowa i warto ją zobaczyć.

Wystawa „Egzotycznie” była już wcześniej pokazywana w Centrum Sztuki Współczesnej Solvay w Krakowie, w ramach wystaw tematycznych organizowanych z okazji jubileuszu 40-lecia istnienia Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie Plastyków Ziemi Krakowskiej działa od 1981 roku, skupiając

ludzi różnych profesji, dla których sztuka jest ważną potrzebą życia. W 2016 roku za swoją bogatą działalność na rzecz kultury SPZK zostało uhonorowane przez Prezydenta Miasta Krakowa odznaką Honoris Gratia. Wielu spośród członków Stowarzyszenia dopracowało się własnego stylu wypowiedzi artystycznej, a ich prace prezentowane były na licznych wystawach malarskich i festiwalach sztuki o zasięgu ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym. Więcej o Stowarzyszeniu Plastyków Ziemi Krakowskiej można dowiedzieć się na stronie internetowej: www.spnzk.blogspot.com/

Wernisażowi towarzyszył koncert w wykonaniu Jacka Adamczyka, jednego

z członków Stowarzyszenia oraz autora kilku prac znajdujących się na wystawie. Jacek Adamczyk wykonał utwory ze swojej autorskiej płyty *TYLE TEGO / So much*, do której skomponował muzykę i napisał teksty. W czasie półgodzinnego recitalu mieliśmy okazję posłuchać kilku Jego utworów. Koncert był dopełnieniem tego wyjątkowego spotkania.

Zapraszamy na wystawę do 10 maja 2022 r. do Biblioteki Publicznej w Niepołomicach oraz do Laboratorium Aktywności Społecznej.

AGNIESZKA GRAB

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Spotkanie Koła Emerytów i Rencistów z Niepołomic

Agnieszka Kowalska, Rafał Solarz
Laboratorium Aktywności Społecznej

4 marca w Laboratorium Aktywności Społecznej przy ul. Bocheńskiej odbyło się kolejne cykliczne spotkanie Koła Emerytów i Rencistów z Niepołomic. Okazją do wspólnego spędzenia czasu był miniony Tłusty Czwartek oraz zbliżający się Dzień Kobiet

Wydarzenie rozpoczęło się od serdecznego przywitania wszystkich przybyłych oraz złożenia życzeń przez przewodniczącą Koła, panią Zdzisławę Grochot – zarówno niedawnym solenizantom, jak i z okazji nadchodzącego Dnia Kobiet. Serdeczne słowa dla senierek płynęły również od Marka Ciastonia – Przewodniczącego Rady Miejskiej w Niepołomicach i Adama Korola – Prezesa Rejonowego Oddziału w Niepołomicach Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Po oficjalnym otwarciu panie zostały obdarowane upominkami kosmetycznymi oraz kwiatami, a następnie zasiadły do poczęstunku. Dyskusje i opowieści wypełniły całą naszą przestrzeń. Na spotkania, którym zazwyczaj towarzyszą wesołe nastroje i radosna atmosfera, tym razem cień rzuciły wydarzenia w Ukrainie.

Ważnym punktem zebrania było przekazanie składki członkowskiej na rzecz pomocy żołnierzom walczącym w Ukrainie. Przekazaną sumę odebrał Paweł Pawłowski w imieniu Fundacji Lepsze

Niepołomic. Pan Paweł zobowiązał się do przekazania składki na wyżej wspomniany cel.

Na koniec omawiano harmonogramy kolejnych spotkań oraz planowano wycieczki i wyjazdy rekreacyjne. Czas upłynął szybko, a samo spotkanie dodało uczestnikom otuchy i wywołało uśmiechy na twarzach w tych ciężkich dla nas wszystkich czasach.

Joanna Lebiest – Dyrektor Biblioteki w Niepołomicach – zarekomendowała seniorom książkę Pana Gerarda Makosza pt. *Długie życie to przywilej*, którą najlepiej opisują słowa Mayi Angelou: „Życia nie mierzy się ilością oddechów, ale ilością chwil, które zapierają dech w piersiach”.

Gościliśmy ponad 80. seniorów, którzy doskonale czują się w naszej przestrzeni. Mamy nadzieję, że na kolejnych spotkaniach frekwencja również dopisze.

Lekcje biblioteczne

Małgorzata Turecka
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

W związku ze zmianą w obostrzeniach epidemicznych oraz zniesieniem limitów osób przebywających jednocześnie w pomieszczeniach, serdecznie zapraszamy dzieci z przedszkoli i szkół na lekcje biblioteczne. Trwają one godzinę i mają na celu oswojenie młodych czytelników z książką, kształtowanie i rozwijanie zainteresowań czytelnicy, wyrabianie nawyków korzystania

ze zbiorów biblioteki, poznanie pracy bibliotekarzy, wzbogacenie wiedzy, uwrażliwienie na piękno słowa pisanego, ale i kształtowanie poczucia szacunku dla książek. Na spotkaniach dbamy o stworzenie przyjaznej i serdecznej atmosfery podczas pierwszych kontaktów dzieci z biblioteką, a także promocję poprzez zabawę. Przekazujemy wiedzę o literaturze, ale i wyjaśniamy naszym małym

gościom, jak zapisać się do biblioteki, jak korzystać z naszych zbiorów. Pokazujemy, że biblioteka to miejsce, gdzie można przyjemnie i interesująco spędzić czas.

Już niebawem prawdziwa wiosna, mamy więc nadzieję, że ładna pogoda zachęci Was do odwiedzenia naszej biblioteki. Czekamy z niecierpliwością.

Zapisy na lekcje biblioteczne osobście w Galerii Książki dla Młodych, w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach lub pod numerem tel.: 12 284 87 29.

Stanisław Kracik, nowy-stary prezes Sokoła

Na początku 2022 roku, po 14 latach przerwy, Stanisław Kracik powrócił na stanowisko prezesa Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół Niepołomice. O powodach tej decyzji, ocenie działań Sokoła i pomysłach na przyszłość z nowym-starym prezesem rozmawia Szymon Urban

Szymon Urban: Znalazłem Pańską wypowiedź z 2003 roku, w której mówił Pan, że bez towarzystwa sportowego Sokół nie wyobraża sobie życia sportowego i kulturalnego Niepołomic. Od tego czasu wiele się zmieniło, a ta opinia...

Stanisław Kracik: ...lekką się zmodyfikowała. Być może to przez rozwój wyobraźni, ale widać, że życie sportowe w Niepołomicach ma się więcej niż dobrze. Mamy fantastyczną bazę, zróżnicowane dyscypliny, istnieją klasy sportowe. Teraz naszym zadaniem jest powrót do źródeł, do idei, dla których Sokół powstał. Nie był to sport wyczynowy, tylko przygotowanie ludzi do czasów, do których pod zaborami tęsknili Polacy.

Ruch sokolniczy rodził się w trudnych czasach.

Sokół powstał w 1867 we Lwowie, czyli na terenie dawnej Galicji. Przygotował kadry, z których rekrutowali się zarówno legionisci, jak i skauci. Był to bardzo szeroki ruch pielęgnujący wartości, do których dziś trzeba wracać. Analizując to, można dojść do wniosku, że organizacja miała pielęgnować nie tylko zdrowie, ale uczyć służby i patriotyzmu.

Dziś, po wielu latach, wraca Pan na stanowisko prezesa Sokoła. Jak do tego doszło?

Dobrze jest mówić prawdę, dlatego opowiem, jak było. Dostałem zaproszenie na zebranie członków Sokoła. Dawno nie widziałem tych ludzi i nie mogę się już tłumaczyć brakiem czasu, więc zdecydowałem się przyjść i zobaczyć, co i jak. Gdy okazało się, że przez 5 lat nie było zebrania walnego, a w organizacji są tarcia i niepotrzebne napięcia, zostałem przez delegatów niemal zmuszony, aby nie opowiadać i pomóc w opowiadaniu sytuacji.

Dałem jednak warunek, że muszę pracować z osobami, do których kompetencji jestem przekonany. I tak w zarządzie znalazła się Barbara Post, sercem związana z Sokołem i pełniąca w nim – niejako po panu Jasonku – funkcję historyka towarzystwa.

Z uwagi na wspólne doświadczenie zawodowe i lata współpracy z Kubą Paluchem, ucieszyłem się, gdy ten objął funkcję skarbnika. Oprócz tego pracujemy z panem Robertem Szewczykiem, jedynym z poprzedniego zarządu, który zajmuje się współpracą ze środowiskiem ułanów oraz strzelectwem. Zespół uzupełnia znakomity nabytek, pan Adam Pięta, pełniący rolę sekretarza, który zapewnia konieczną świeżość spojrzenia.

Jestem przekonany, że uda nam się doprowadzić do ponownego rozkwitu tego miejsca i pierwotnej idei przyświecającej Sokołowi.

Umówiliśmy się też, że nie później niż po roku zrobimy walne zebranie i jeśli zaistnieje możliwość przekazania tej działalności ludziom młodym, to w roli leśnych dziadków chętnie będziemy im kibicować.

Jakie postawiliście sobie pierwsze zadania?

Zależy mi, aby działalność była oparta o nowoczesne rozwiązania: elektroniczną współpracę z bankiem, zdalne wysyłanie wszelkiego rodzaju kwitów, przelewów. Już dziś rodzice dokonują wpłat na konto, więc znika konieczność ręcznego wypisywania faktur, a tym samym zaoszczędziliśmy prezesowi mnóstwo czasu, który może być przeznaczony na coś innego.

A wsparcie miasta?

Zasady współpracy z gminą się zmieniły. Od nowego roku działalność merytoryczna jest obowiązkiem zarządu, a bieżące utrzymanie obiektu spoczywa na barkach miasta.

Warto pamiętać, że znaleźliśmy się w wyjątkowej sytuacji – w Sokole działa centrum pomocy uchodźcom, a obiekt zmienił się w magazyn. Z jednej strony spowodowało to konieczność czasowego przeniesienia działalności towarzystwa do obiektów straży pożarnej czy domów kultury, ale z drugiej stwarza wokół tego miejsca nową atmosferę, odnoszącą się do lwowskich korzeni. Przypomina, że naszym głównym zadaniem jest niesienie pomocy, a jednocześnie tworzenie wspaniałego wolontariatu, który będzie

niesamowicie cennym partnerem przy ustalaniu długofalowych kierunków działania, które z moją opinią z 2003 roku wiele wspólnego mieć nie będzie. I bardzo dobrze.

Myśląc o przyszłości, musimy jednocześnie pamiętać o tegorocznym jubileuszu.

Sokół został w Niepołomicach powołany w 1902, a reaktywowany w 1992 roku. To daje asumpt do świętowania, ale mającego sens tylko, gdy czytelne są powody świętowania. My chcemy oddać należny hołd i szacunek tym, którzy przez lata niepołomiczki Sokół animowali. Przypomnieć o teatrach prowadzonych przez byłego organistę, pana Czesława Cebulę, o aktywności pani Heleny Setner. Pietyzm wobec pamięci o tych ludziach i powrót do pierwotnych korzeni wszystkim jest potrzebny. Mam nadzieję, że nam się to uda. Wierzę w dobrą rękę, którą od lat na wielu polach się sprawdzała.

Chcemy jednak wspólnie zastanowić się, co dalej! Będzie trzeba reaktywować sekcję strzelecką, bo na nią w tej chwili jest zapotrzebowanie. Co jeszcze? Dzięki nowej, interaktywnej stronie internetowej mam nadzieję dowie-

dzieć się tego od mieszkańców, z którymi chcemy prowadzić możliwie szeroki zakres konsultacji.

Nie chcemy się zajmować tym, co z powodzeniem robią już inni. Nie skopujemy ułanów czy kawalerii. I chcemy się trzymać z dala od wyczynowego sportu. Chyba, że nasza sekcja bokserska wyda wybitnego mistrza o niepołomicznych korzeniach. Ale to perspektywa raczej dalsza, niż bliższa.

Skąd czerpie Pan motywację do realizacji tych planów?

Pomysł na emeryturę polegającą na słuchaniu śpiewu ptaków w ogrodzie może dla kogoś jest kuszący. Dla mnie ptaki niech mają swoją godzinę wcześniej rano, ale później trzeba coś sensownego robić.

Oczywiście mam dużo aktywności. Działam na rzecz ludzi w różnych potrzebach: zdrowotnych czy życiowych. Mam wielu przyjaciół wśród osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo wydaje mi się, że niebagatelną rolę odgrywa tu sentyment do ludzi, z którymi wiele lat pracowałem. I cieszę się, że mnie to zaproszenie skłoniło do przyścia na wspomniane wcześniej spotkanie...

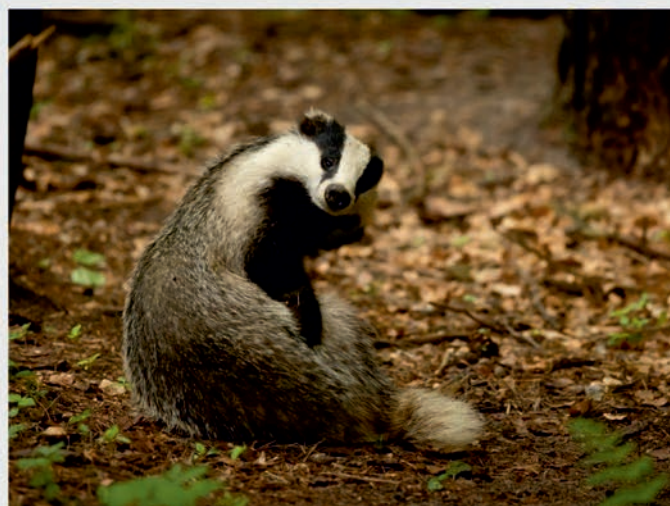
Czego Panu i Sokołowi życzyć?

Aby w tym miejscu dobrze się zagnieżdził i długo przebywał duch PTG Sokół. Przed nami wiele do zrobienia: musimy zmienić statut i przyjąć go na walnym zebraniu. Obecny dokument jest kompilacją tekstów z okresu II RP i początku lat 90. ubiegłego stulecia. Nowy musi lepiej oddawać to, czym się zajmować chcemy i powinniśmy. Życzymy sobie, aby PTG Sokół Niepołomicach był dobrze zorganizowanym stowarzyszeniem, gdzie procedury są przejrzyste, a kwestie związane z gospodarką finansową jasne i klarowne.

MAGIA NATURY **TADEUSZ ŁUBIARZ**

Zamek Królewski w Niepołomicach
od 21 maja 2022 r. wernisaż godz. 15.00

Najlepsza położna w Małopolsce mieszka w Woli Batorskiej

Pełno jej wszędzie. Z dyżurów na porodówce w szpitalu im. Stefana Żeromskiego w Krakowie pędzi na konsultacje środowiskowe do świeżo upieczonych mam w gminie Niepołomice. W Staniątkach – w Domu Pełnej Kultury prowadzi warsztaty położnicze dla przyszłych rodziców. Nieustannie się uczy i doskonali, aby każda jej pacjentka pamiętała swój poród jako prawdziwy cud. Barbara Wąs wygrała regionalny etap ogólnopolskiego plebiscytu „Położna na medal” i została najlepszą położną w Małopolsce. Jest to rodowita niepołomiczanka, mieszka w Woli Batorskiej, pomogła przyjść na świat sporej liczbie nowych mieszkańców i naszej gminy.

Nie sposób zacząć opowieści o Barbarze nie wspominając, że jej mama też jest położną – Krystyna Biernat także prawie pół wieku towarzyszyła kobietom w najważniejszych chwilach ich życia.

Nie tylko zawód przekazano jej w genach, ale i ogromną miłość do położnictwa.

– Nie ma lepszego zawodu na świecie – przekonuje Barbara Wąs. – To ja towarzyszę kobiecie w najważniejszym momencie jej życia, trzymam ją za rękę, dodaję otuchy i wspieram, to ja pierwsza widzę nowego człowieka i go witam. W jakim zawodzie można przeżyć tak mocne emocje?

Czasami mnie się wydaje, że jestem uzależniona od położnictwa – zdradza.

Pomóc kobiecie

O takich położnych pacjentki nie zapominają. Empatyczna, zdecydowana, konkretna, komunikatywna. Dla niej nie ma rzeczy niemożliwych. Nawet w trudnych sytuacjach dołoży wszelkich starań, aby kobieta z porodówki wyszła szczęśliwa i spełniona.

– Ból i cierpienie mija niezwykle szybko, kobieta o nim zapomina natychmiast – gdy po raz pierwszy przytuli swoje nowonarodzone dziecko i już nie liczy się nic co było przed tym – podkreśla położna z Woli Batorskiej.

O swojej pracy może opowiadać godzinami. Zdarza się, że warsztaty dla kobiet w ciąży prowadzi po nocnym dyżurze. Zmęczenie? Owszem, ale przed zaję-

ciami. Gdy zaczyna wykład, cała promienieje, oczy się świecą, energii przybiera z każdą minutą.

– Zaczynałam sama prowadzić warsztaty, ale teraz mam mocne wsparcie i swoją wiedzę z przyszłymi mamami chętnie się dzielę koleżanki fizjoterapeutki, instruktorki fitness, fotografki, doradca chustonoszenia, dietetyczka, doule. Każda z nas ma ogromną satysfakcję, bo uwielbiamy swoją pracę – nie kryje emocji Barbara.

Wzięła to, co najlepsze

Basia to kolejna położna w rodzinie. Jej mama, Krystyna Biernat ponad 50 lat pracowała w Niepołomicach, Kłaju, Zabierzowie Bocheńskim. W latach 70. w tych miejscowościach działały izby porodowe. Nie tylko pomagała paniom rodzić, sąsiedzi do Krysi przychodzili z każdą bólaćką. Nigdy nie odmówiła im pomocy.

– Ja się zaczęłam rodzić, gdy mamusia była w pracy – najpierw wypełniła obowiązki, a potem dopiero zajęła się sobą – śmieje się Basia.

Nie ma co ukrywać, fascynacja położnictwem u Barbary to od mamy. Gdy zastanawiała się nad zawodem, wybrała trzy: dziennikarstwo, biotechnologia i położnictwo. Nie umie odpowiedzieć na pytanie, dlaczego padło ostatecznie na położnictwo.

– Może to ono mnie wybrało, a nie ja, a może to palec boży, los? W każdym razie jestem szczęśliwa, że wybrałam taką pracę – dodaje wzruszona.

Tytan pracy

Zależy jej na prowadzeniu ciąży z wykorzystaniem nowych technik, metod, podczas porodu stosuje innowacyjne rozwiązania. Wszystko po to, aby kobieta nie

cierpiała, lecz świadomie przeżywała ten moment, umiając sobie radzić z bólem, stresem i lękiem.

– Wierzę w naturalną siłę, mądrość i miłość rodzącej kobiety. Moją rolą jest wspierać i edukować przyszłą mamę i pokazać, że jej wewnętrzna wiara we własną moc bardzo pomaga przejść przez czas ciąży i porodu. Pomagam przygotować się do porodu na różnych płaszczyznach – fizjologicznej, emocjonalnej i fizycznej.

Jako jedna z pierwszych w Krakowie zaczęła się interesować hipnorożdem, dzisiaj chętnie uczy kobiety relaksacji, gdy rodzą. Jak na przykład księżna Kate! I prowadzi własny kurs hipnorożenia w Domu Pełnym Kultury w Staniątkach.

Brzmi nieprawdopodobnie? Akurat, nie znacie Barbary, ona potrafi uczynić tak, że i podczas porodu kobiety relaksują się oraz bezpiecznie, bez zbędnego stresu rodzą dzieci.

Pod opieką Barbary Wąs każda może poczuć się księżną lub królową!

ANNA GÓRSKA

mieszkanca gminy Niepołomice

Pomagajmy. Każda pomoc się liczy

Nadeszły takie czasy, że od 24 lutego br. chcemy i pomagamy naszym sąsiadom z Ukrainy. Świat zobaczył prawdziwe oblicze Polaków. Pomagając ukraińskim uciekinierom z piekła wojny, nie zapominajmy też o naszych bliźnich, którzy znaleźli się w potrzebie. Przykładem jest sytuacja, w jakiej znalazł się poważnie chory na serce pan Józef z Woli Batorskiej

Lurowe wichury naruszyły chałupkę, w której się urodził i samotnie mieszka. Drewniany, wielokrotnie niefachowo naprawiony domek grozi zawaleniem. Nie chroni przed zimnem oraz deszczami. Na dodatek z uwagi na zagrożenie pożarowe odcięto mu prąd.

Sytuacją pana Józefa zainteresowała się jedna z sąsiednich rodzin, informując o zaistniałej sytuacji i przywożąc na wizję zarówno burmistrza Romana Ptaka, jak i księdza Edwarda, proboszcza parafii w Niepołomicach-Jazach. Dzięki pomocy burmistrza szybko wykonano prace umożliwiające ponowne podłączenie prądu. Rodzina, która zainteresowała się sytuacją pana Józefa, podjęła starania zakupu dla niego kontenera mieszkalnego. Kilkunastodniowe zabiegi o zakup lub wynajem używanego kontenera mieszkalnego nie przyniosły skutku. Najniższa zaproponowana kwota wynajmu wynosiła 500 zł miesięcznie za używany kontener socjalny i była nie do zaakceptowania. Szukając dalej, inicjatorzy pomocy dotarli do producenta kontenerów firmy WELDON sp. zoo z Brzeźówki koło Rzeszowa. Udało się umówić spotkanie z właścicielem firmy, Kazimierzem Mikrutem. Już pierwsze spotkanie, na którym zaprezentowano zdjęcia rozpadającego się domu zawo- cowało. Kazimierz Mikrut był bardzo konkretny i hojny. Powiedział, że nie posiada używanych kontenerów, ale może wykonać nowy i koszt zakupu pokryć częściowo z własnej kieszeni, pozostałą zaś kwotę zobowiązali się pokryć inicjatorzy pomocy oraz ks. Edward z ks. Markiem z parafii na Jazach. Po 2 tygodniach od tej decyzji, nowiutki, w pełni wyposażony w węzeł sanitarny, bojler, lodówkę i kuchenkę kontener stał do odbioru na placu WELDON. Na dodatek pan Kazimierz zorganizował dostawę kontenera HDS-em do Woli Batorskiej i pokrył koszty tej usługi.

Kontener służy już panu Józefowi. Urząd w Niepołomicach zapewnił podłączenie kontenera do energii elektrycznej, a Zarząd Wodociągów bez zwłoki

wydał warunki przyłączenia do wody i kanalizacji. Ponieważ pan Józef nie posiada jakichkolwiek planów działki, potrzeba czasu, aby spełnić te warunki. Konieczne jest sporządzenie mapy geodezyjnej, aby wykonawca mógł złożyć ofertę i wykonać przyłącze. Wiąże się to z kosztami rzędu około 7500 do 8000 zł. By zebrać potrzebne środki, kolejna dobra dusza – Łukasz – założył konto i opracował ulotkę, a firma OMIGRAF Konrada Lubarskiego wydrukowała je nieodpłatnie.

Najważniejsze w tym wszystkim jest to, że załamany i zrezygnowany po wichurach pan Józef, któremu nie chciało się żyć, uwierzył w ludzi i zaczął cieszyć się z każdego dnia. Przejawia się to pracami w przydomowym ogródku i nowymi nasadzeniami – agrestu i ma-

lin – a także grządkami z warzywami. Wreszcie na twarzy pana Józefa zagościł uśmiech.

Fundatorzy kontenera wraz z księdzem Edwardem postanowili, że kontener będzie służył panu Józefowi dożywotnio za symboliczną złotówkę. Emerytura pana Józefa do niedawna wynosiła jedynie 950 zł miesięcznie, obecnie wzrosła do 1200 zł. Mamy nadzieję, że pan Józef otrzyma wsparcie MGOPS – wsparcie w opłacaniu wody lub energii elektrycznej. Liczymy też na wsparcie czytelników Gazety Niepołomickiej.

Pomagajmy, a każde dobro wróci do nas ze zdwojoną siłą!

AURELIUSZ BOGUCKI
mieszkaniec gminy Niepołomice

Zespół Śpiewaczy Wrzos

16 marca 2022 r. odbyło się kolejne spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic, którego tematem była historia i terażniejszość grup śpiewaczych z Niepołomic i okolic. Naszymi gośćmi byli członkowie Zespołu Wrzos, który istnieje w Niepołomicach już od 1947 r. oraz młoda grupa Niepołomiczanie, działająca od 6 lat przy Stowarzyszeniu Mitośników Ziemi Niepołomickiej

Na spotkanie, które odbyło się w Izbie Regionalnej, licznie przybyli przedstawiciele obu zespołów wraz ze swoimi kierownikami artystycznymi i akompaniatorami: Maciejem Ziobro, Januszem Rojkiem, Mateuszem Laskiem, Andrzejem Pilchem oraz stali uczestnicy spotkań KPHN.

Wspólnie z paniami: Teresą Rojowicz oraz Haliną Kurak z Zespołu Wrzos opowiedziałyśmy o historii i terażniejszości grupy, natomiast 6-letnią historię zespołu Niepołomiczanie przybliżył Paweł Pawłowski, współorganizator Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic oraz prezes Fundacji Lepsze Niepołomic.

Zespół Śpiewaczy Wrzos

Zespół Śpiewaczy Wrzos, jak już wcześniej zostało wspomniane, powstał w 1947 r., ale przez cały okres okupacji grupa spotykała się i ćwiczyła śpiew. Z myślą o tych, którzy zginęli podczas działań wojennych i nie doczekali się powstania zespołu z prawdziwego zdarzenia, przyjęto nazwę Wrzos. Miał to być symbol pamięci o tych, którzy odeszli.

Założycielem zespołu i długoletnim (do 1994 r.) kierownikiem był Stanisław Cebula, organista w niepołomickim kościele. Od 1950 r. opiekę nad Grupą Wrzos roztoczyła Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Niepołomicach.

W tym okresie zespół przeżywał swój największy rozkwit. W jego ramach działały sekcje: teatralna, regionalna, taneczna i chór. Oprócz śpiewu wystawiano również sztuki teatralne, m.in. *Zrękowiny*, *Zemsta*, *Śluby panińskie*. Istniała również ośmioosobowa grupa taneczna, która uświetniała występy. Stanisław Cebula był znakomitym organizatorem, potrafił dobrać odpowiedni program, ale był również bardzo wymagający.

Niestety nie znamy składu zespołu z tych najwcześniejszych lat. Zachował się natomiast ten z 1957 r., spisany w 10-tą rocznicę powstania Wrzosu.

Grupa śpiewacza:
Kierownik: Stanisław Cebula

1. Bobrowa Janina
2. Cioś Janina
3. Długosz Maria
4. Jagła Stefan
5. Kamińska Z.
6. Krupa
7. Kościółek Zbigniew
8. Libicz
9. Łach Władysław
10. Maślaniec
11. Mleko Czesław
12. Naumowicz
13. Nowak Andrzej
14. Nowak Władysław
15. Ogórek Bronisław
16. Pilch Kazimiera
17. Pyrka Emilia
18. Rerutkiewicz Józef
19. Szelażanka Maria
20. Tomera Zofia
21. Wałigórski Marian
22. Zareba Kazimiera
23. Żeleziński Jan

Grupa taneczna:
1. Gwizdek Antoni
2. Fiema Bożena

3. Mazur Maria
4. Nowak Antonina
5. Heliasz Józef
6. Jaskóła Jerzy
7. Kosek Jerzy
8. Strojek Antoni

W 1996 r. zespół Wrzos działał już pod opieką Miejsko-Gminnego Centrum Kultury w Niepołomicach.

Przez lata działalności zmieniali się kierownicy grupy oraz jej członkowie. W zespole, od momentu założenia do dzisiaj, działało ponad 300 osób.

W 1999 r. (wg zapisu w Kronice Wrzosu) zespół prowadził Zbigniew Kościółek, natomiast kierownikiem był Mikołaj Jary. Następnie od 2002 r. zespołem kierowała Henryka Tomaszewska, a po niej, od 2004 r., Maria Baran. Pani Maria kierownictwo przekazała w 2019 r. Teresie Rojowicz.

Od 2002 r. do 2014 r. zespołowi akompaniował Jan Gębala, natomiast opiekę wokalną i artystyczną sprawowała Julia Sarnecka. Następnie kierownikiem artystycznym i akompaniatorem został Maciej Ziobro, który pełni tę funkcję do

dzisiaj. Równocześnie ze zmianą kierownika artystycznego zmienił się repertuar zespołu Wrzos, jest on teraz bardziej zróżnicowany i bogaty. Od 2015 r. roku towarzyszy im również kapela w składzie:

Maciej Ziobro – akordeon
Wiesław Pyzik – kontrabas
Andrzej Balicki – gitara

Zespół Śpiewaczy Wrzos skupia obecnie 16 członków, głównie seniorów i rencistów z gminy Niepołomice. Swoją działalność artystyczną prowadzi przy Centrum Kultury w Niepołomicach. Członkowie zespołu poza śpiewem mogą ćwiczyć również swoje zdolności aktorskie pod okiem Ewy Mitoń, aktorki Teatru Bagatela.

Przez 75 lat działalności Wrzos koncertował w wielu miejscach na terenie całej Polski. Brał udział w konkursach i prze-

glądach chórów, zdobywając liczne nagrody. Uświetnia swoim występem Targi Wielkanocne, Bal Seniora, Dni Niepołomic oraz jubileusze 50-lecia pożycia małżeńskiego. Bierze udział w m.in. Gminnych Przeglądach Kolęd w Zabierzowie Bocheńskim, w Przeglądzie Amatorskich Zespołów Artystycznych w Nowej Hucie oraz Przeglądach Scenicznych Seniorów w Bartkowiej, Muszynie i Szczyrku. Zespół Śpiewaczy Wrzos odwiedza również mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Staniątkach i w Busku Zdroju, gdzie zawsze jest przyjmowany z wielkim entuzjazmem. W ubiegłym roku śpiewał również w czasie Dnia Otwartego u Apolonii w Zakrzowie.

Grupa Śpiewacza Niepołomiczanie
Grupa Śpiewacza Niepołomiczanie działa od sześciu lat i liczy ok. 20 osób. Pierwsze próby odbywały się w Sali Kina Bajka w Niepołomicach. Początkowo

grupa wykonywała repertuar patriotyczny, przygotowując się do obchodów setnej Rocznicy Niepodległości. W 2018 r. wraz z chórem Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lady Sue Ryder występowała na scenach gminnych domów kultury ze spektaklem pt. *Droga do wolności wiodła przez Niepołomice*.

Od tego czasu repertuar zespołu znacznie się poszerzył. W 2020 r. z koncertem kolęd Niepołomiczanie wystąpili w Filharmonii Częstochowskiej. W kolejnych latach występów grupy można było posłuchać podczas Wrót Otwartych Izby Regionalnej, Senioriady oraz Dnia Otwartego u Apolonii w Zakrzowie. Repertuar stanowiły piosenki ludowe i biesiadne. Tym razem zespół sięgnął po utwór Anny Jantar *Jambalaya*. Teledysk nakręcono w niepołomickiej Izbie Regionalnej.

Opiekunem artystycznym zespołu jest Janusz Rojek, który we współpracy z Mateuszem Laskiem (akordeon, instrumenty klawiszowe) oraz Andrzejem Pilchem (perkusja) również akompaniuje na gitarze wokalistom.

W poprzednim roku działalność zespołu wsparła finansowo gmina Niepołomice. Ponadto gmina udostępnia Niepołomiczanom Izbę Regionalną, w której regularnie odbywają się prace nad nowym repertuarem.

Na spotkaniu, Janusz Rojek (kierownik zespołu) powiedział, że ciągle doskonali i urozmaica repertuar, aby muzyka zespołu docierała do jak najszerszej publiczności. Członkowie grupy chętnie spotykają się na próbach, świetnie się rozumieją i dobrze się czują w swoim towarzystwie.

Serdecznie dziękujemy zespołom Wrzos i Niepołomiczanie za przyjęcie zaproszenia, liczny udział oraz piękny śpiew, którym artyści uświetnili spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic.

Obecnie w naszej gminie aktywnie działa 12 chórów i grup śpiewaczych oraz Strażacka Orkiestra Dęta Lira. Mamy nadzieję, że nie jest to ostatnie spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic dotyczące tego tematu. Liczymy, że na kolejnych poznamy historie innych grup.

Zachęcamy przedstawicieli zespołów śpiewaczych z naszej gminy do kontaktu z Biblioteką, abyśmy wspólnie mogli przygotować kolejne spotkanie.

AGNIESZKA GRAB
EWA KORABIK

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Dr med. Mieczysław Leon Kossowski

Wielu starszym ludziom w Niepołomicach chcę przypomnieć mojego ojca, a młodzi zapewne też zechcą przeczytać o znanej postaci, związanej zyciem i pracą z tym miastem

Są tacy, co pamiętają wysokiego, postawnego doktora, który wczesnym rankiem zmierzał z domu w rynek ku zamkowi, gdzie czekały na niego pacjentki i nowo narodzone dzieci, bo prowadził tam „izbę porodową”. Przy jego udziale przyszło na świat wielu późniejszych mieszkańców. Dawni jego pacjenci Ośrodka Zdrowia pamiętają czasy, gdy tam byli leczeni.

Młodzież z 50. i 60. lat ubiegłego wieku też pamięta ojcowski gabinet, a także pływające w akwariach egzotyczne rybki. Są wśród niepołomiczan jego dawni uczniowie gimnazjum i liceum, bo był także pedagogiem. Kilka pierwszych powojennych lat uczył biologii i nauki o fizjologii człowieka.

Mieczysław Leon Kossowski urodził się we Lwowie 20 stycznia 1895 roku. Tam chodził do klasycznego gimnazjum. Zaraz po maturze wstąpił do Legionów Józefa Piłsudskiego. Walczył

na wielu frontach I wojny światowej. Po rozwiązaniu Legionów, wcielony przymusowo do armii austriackiej, we Włoszech przechodzi na drugą stronę, aby dostać się do powstającej we Francji polskiej armii gen. Hallera.

Ojciec często powracał do wspomnień z tego okresu życia.

Duża grupa takich, jak on, z ówczesnej Galicji, znalazła się w małym miasteczku Santa Maria Capua Vetera pod Neapolem. Oczekiwali na transport do Francji. Śpiewali sobie w starym, pochodzącym z rzymskich czasów, amfiteatrze. Było wśród nich wielu muzyków i śpiewaków. Wieść o polskim chórze szybko się rozeszła, a zbliżało się święto Bożego Ciała. Zaproszono ich, by uświetnili swoimi głosami tradycyjną procesję. W długim pochodzie przez całe miasteczko zabrakło im repertuaru nabożnych pieśni. Wówczas ojciec powiedział: „śpiewajmy świec-
kie, to i tak na Bożą chwałę”.

Włosi nie znali polskich słów, ale jak popłynęły coraz żywsze piosenki, to nagradzali ich gromkimi brawami.

Kiedy w połowie lat 60-tych byłem na studiach we Włoszech, odwiedziłem Capuę i zastałem miasteczko takie, jak je opisywał. Była to wzruszająca podróż w czas miniony.

Z hallerczykami w „błękitnym mundurze” wraca do Polski, walczy o Lwów. W 1920 r. podczas krwawych zmagania z bolszewikami ranny pod Kijowem, dostaje się do niewoli. Wywieziony na Kubań, chory na tyfus, cudem wraca do zdrowia. Ucieka z niewoli i po wielu dramatycznych przeżyciach wraca do Lwowa.

Zapisał się na Uniwersytet im. Jana Kazimierza z myślą o zawodzie lekarza. Studiując pilnie, wyjeżdża do Wiednia

dr Mieczysław Kossowski

i zalicza specjalizację z położnictwa. Kończy studia we Lwowie, uwieńczone w roku 1927 doktoratem z medycyny.

Zaraz po studiach był lekarzem w bydgoskim pułku lotniczym, ale myśli o pracy

w cywilnej służbie zdrowia. W Białej (dziś Bielsko-Biała) zostaje zastępcą dyrektora do spraw lecznictwa.

W 1929 roku wraz ze swoim przyjacielem przyjechał do Niepołomic odwiedzić jego kuzyna, oficera w garnizonie wojskowym. Całą trójką w niedzielne letnie przedpołudnie wybrali się na zwiedzanie miasteczka. Na rynku, pośród spacerujących pańienek ojciec zauważył Tosię Wojasównę... pominę romantyczną opowieść o ich spotkaniu. Żałuję, że nie zachował się pakiet listów, jakie między sobą wymieniali. Dziadek Wojas zgodził się na małżeństwo pod warunkiem, że ojciec rozstanie się z Bielsko-Białą i karierą lekarza szpitalnego. Ich miłość była tak duża, że w 1930 roku odbył się ślub. Jak pamiętam z domowych opowieści, w tamtym czasie śluby stanowiły nie lada atrakcję. Podobno nawet ciekawe

Antonina Wojasówna i Mieczysław Kossowski, rok 1930.

Żydówki były w niepołomiczym kościele na ich zaślubinach. Ojciec dopiero pod koniec kilku lat międzywojennych opuścił dom przy Rynku obok kościoła, wybudowany przez dziadka. Powrócił i żył w nim aż do samej śmierci, służąc medyczną pomocą mieszkańcom Niepołomic.

Pod koniec 1935 roku wyjechał do Warszawy na kurs lekarzy powiatowych. Mama podążyła za nim. Nie próżnowała, zrobiła kosmetyczne kursy z myślą o założeniu gabinetu. Poszukiwanie nowego miejsca na życie zakończyli w Mławie. Tam ojciec został lekarzem powiatowym. To miasto przy samej granicy z ówczesnymi Prusami Wschodnimi. Urządzili mieszkanie, zjawił się samochód – Citroen z białą kierownicą. Ostatnie przed wojną wakacje były wspaniałe.

Samochodem przybyliśmy do Niepołomic po Marysię, bo moja młodsza siostra w tym czasie była pod opieką dziadków. Dalej już całą rodziną do modnej wówczas Wisły, gdzie beztrasko – my, dzieci – spędziliśmy upalne lato, najczęściej przy wielkim tamtejszym basenie. Sierpniowy powrót do Mławy odbył się w czasie, gdy nadciągały groźne chmury zbliżającej się

Państwo Kossowscy na wakacjach w Zakopanem, rok 1955

wojny. W ostatnie dni owego miesiąca ojciec dostaje 24 godz. na wywiezienie rodziny z pasa nadgranicznego. Zamierzał dowieźć nas do Niepołomic. Pod Jędrzejowem musiał zmienić przebite koło. Wówczas zatrzymał się samochód, w którym jechał jakiś ziemianin, aby zgłosić się do wojska w Krakowie. Zabiera nas, a ojciec wraca do Mławy, gdzie o świcie 1-go września zaczynają na miasto padać niemieckie pociski.

Ojciec ratuje rannych, a nasz kierowca odwozi ich do polowego szpitala poza miasto. Wraca piechotą, bo samochód został zabrany „na cele wojskowe” przez jakiegoś oficera. Mimo pełnej determinacji polskich wojsk, Niemcy podchodzą coraz bliżej miasta. Zarządzo- no ewakuację, a on piechotą albo przypadkowym transportem dostaje się do Warszawy. Całe wielotygodniowe oblężenie stolicy pracuje w jednym ze szpitali, niosąc rannym medyczną pomoc. Po kapitulacji, na kupionym od kogoś rowerze, zmierza ku Niepołomicom do zostawionej tu rodziny. Nie mamy żadnej

łączności, nie wie, że dziadkowie wraz z mamą, siostrą i ze mną także uciekali na wschód. Dotarliśmy aż za Bug. To już inna dramatyczna opowieść. Szczęśliwie dociera do nas, bo my wcześniej wróciliśmy do Niepołomic.

Czasy niemieckiej okupacji, wspomnienie ludzi, którzy nas otaczali i rolę jaką w tym „niehumanicznym czasie” pełnił ojciec jako lekarz, nie można w tym krótkim wspomnieniu opisać w kilku zdaniach. Może kiedyś uda się do tego powrócić.

Przekonałem się, że pamięć o moim ojcu jest ciągle żywa. Miałem takie zdarzenie: zostałem zatrzymany do kontroli, jak prowadziłem samochód. Policjant, patrząc na moje prawo jazdy, zapytał, czy jestem synem dr. Kossowskiego z Niepołomic. Kiedy potwierdziłem, zwrócił się do mnie: „pana ojciec przyniósł mnie na świat”. Ojciec jako lekarz bardzo długo pracował. Stan jego zdrowia w ostatnie lata nie pozwolił, by służył ludziom wielkim medycznym doświadczeniem.

Pozostał w domu, często rankiem wychodził na taras przed mieszkaniem, by karmić swoich ulubieńców – stadko wróbelków, które otaczały go jak św. Franciszka. W zimie zwykł wyglądać przez okno, jak na rosnącej akacji gromadnie siadały, oczekując nadejścia wiosny.

Niestety wiosny 1976 roku już nie doczekał. Zmarł rankiem 4-tego stycznia i jak wielu Obywateli Niepołomic leży na naszym cmentarzu, wśród tych, co przed nim i po nim odeszli...

JERZY KOSSOWSKI
historyk sztuki

dr Mieczysław Kossowski z przyjacielem,
Puszcza Niepołomicka

82. rocznica zbrodni katyńskiej

13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Ludobójstwo dokonane przez funkcjonariuszy NKWD na blisko 22 tys. obywateli II Rzeczypospolitej, do dziś pozostaje niezabliznioną raną. Ofiarami było 14,5 tys. jeńców wojennych – oficerów Wojska Polskiego i policjantów – z obozów w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz 7,3 tys. więźniów aresztowanych na terenach okupowanych przez ZSRS. Wśród ofiar zbrodni katyńskiej znaleźli się wojskowi i policjanci urodzeni na terenie dzisiejszych gmin Niepołomice i Kłaj lub związani z naszą ziemią

Aresztowania

We wrześniu 1939 r. na skutek agresji ZSRS na Polskę do niewoli sowieckiej trafiło łącznie ok. 250 tys. osób – wśród nich żołnierze i oficerowie WP, funkcjonariusze Policji Państwowej (PP), Korpusu Ochrony Pogranicza (KOP), Służby Więziennej (SW), Straży Granicznej (SG), przedstawiciele polskiej inteligencji, polscy osadnicy wojskowi z terenów wschodnich, księża, ziemianie, fabrykanci i urzędnicy. Jesienią 1939 r. wyselekcjonowani polscy jeńcy (oficerowie WP, żołnierze żandarmerii, funkcjonariusze PP, SG, KOP, SW i aktywni przed wojną inteligenci) zostali aresztowani przez funkcjonariuszy NKWD (Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych ZSRS).

Wojskowi, jako jeńcy wojenni, zostali przekazani enkawudzystom wbrew konwencji międzynarodowym. Oddzielono oficerów od szeregowych i podoficerów, po czym umieszczono ich w obozach NKWD utworzonych dla polskich jeńców wojennych. Prawie wszystkich szeregowych i podoficerów przekazano Niemcom, skierowano do przymusowej pracy w obozach zarządzanych przez GUŁag (Główny Zarząd Poprawczych Obozów Pracy) lub zwolniono.

Do marca 1940 r. jeńcy byli przemieszczani i indywidualnie przesłuchiwani w celu wyselekcjonowania osób gotowych podjąć współpracę z sowietami. Oficerów Wojska Polskiego i funkcjonariuszy polskich służb więzionych w ZSRS (około 15 tys. osób) umieszczono w trzech obozach specjalnych: wojskowych – w Kozielsku (na terenie dawnego klasztoru prawosławnego) i w Starobielsku, a funkcjonariuszy PP, KOP, SG oraz SW – w Ostaszkowie (na terenie byłego prawosławnego klasztoru, położonego na wysepce Stołbnyj,

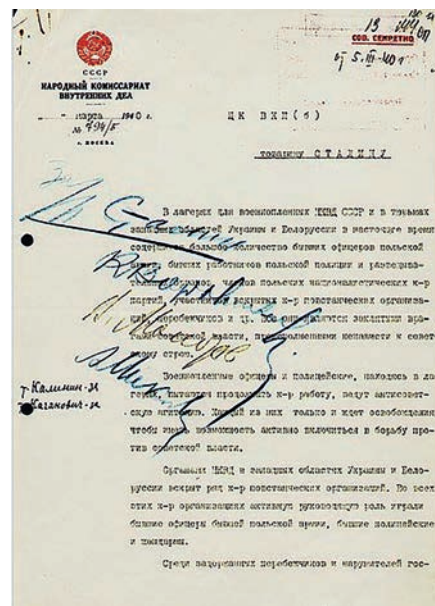
na jeziorze Seliger). Pozostałych (ok. 11 tys.) osadzono w więzieniach na terenie tzw. Zachodniej Ukrainy i Zachodniej Białorusi.

Decyzja o wymordowaniu polskich jeńców i więźniów

2 marca 1940 r. szef NKWD, Ławrientij Beria, przekazał Józefowi Stalinowi tajną notatkę, w której określił ok. 15 tys. polskich jeńców wojennych oraz ok. 11 tys. więźniów (funkcjonariuszy) z obozów na Białorusi i Ukrainie jako „zdeklarowanych i nie rokujących nadziei poprawy wrogów władzy sowieckiej”. Stwierdził, że NKWD uznał za zasadne: rozstrzelanie jeńców i więźniów bez wzywania skazanych, przedstawiania zarzutów, bez decyzji o zakończeniu śledztwa i aktu oskarżenia; zlecenia rozpatrywania spraw i podejmowania decyzji trójce oficerów NKWD. Notatkę zatwierdzili Stalin, Woroszyłow (wówczas Ludowy Komisarz Obrony), Mołotow (premier i komisarz spraw zagranicznych ZSRS) oraz Mikojan (wicepremier i komisarz handlu).

Stosownie do treści ww. notatki, 5 marca 1940 r. Biuro Polityczne Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej (bolszewików) wydało tajną decyzję w sprawie likwidacji polskich jeńców i więźniów. 14 marca na naradzie u szefa Głównego Zarządu Gospodarczego NKWD zlecono wymordowanie skazańców szefom Zarządów NKWD obwodów smoleńskiego, kalinińskiego i charkowskiego, ich zastępcom oraz naczelnikom tzw. wydziałów komendanckich wymienionych obwodów.

22 marca 1940 r. Beria wydał tajny rozkaz „o rozładowaniu więzień NKWD ukraińskiej i białoruskiej SRS” (w tych więzieniach przetrzymywano głównie Polaków).

Tajna notatka szefa NKWD Berii do Stalina w sprawie polskich jeńców.

Fot. Wikipedia

Pierwszy transport polskich jeńców na egzekucję wyruszył z Kozielska do Katynia 3 kwietnia 1940 r. Wysyłki skazanych realizowano na podstawie sporządzonych w Moskwie list dyspozycyjnych.

Zagłada polskich jeńców z obozu w Kozielsku

Prawie wszystkie listy dyspozycyjne wywozek z obozów były w praktyce wyrokami śmierci. Konwoje docierały do miejsc egzekucji na różne sposoby: pieszo (w tym po zamarzniętym jeziorze Seliger), pociągami, samochodami. Do dziś nie ustalono wszystkich miejsc kaźni.

Przemieszczenia jeńców z obozu w Kozielsku do Katynia były organizowane w grupach od 50 do trzystu kilkudziesięciu osób i odbyły się w okresie od

263

С. И. И. С. О. В.

УЧЕТНАЯ КНИЖКА НА ДОКУМЕНТЫ НЕПОЛТОМИЦКОГО СТАРОБИЕЛЬСКОГО ЛАГЕРЯ

№ п/п	Семейное имя, отчество	Год расстрела	Примечание
1.	АНШУЛОВ Александр Иванович	1907	
2.	АЛЕКСАНДРОВ Александр Иванович	1915	
3.	АЛЕКСЕВ Павел Александрович	1904	
410.	БЕЛЫЙ Павел Александрович	1906	
515.	БЕЛЕНКО Александр Иванович	1914	
520.	ВАЛЕНТИНОВ Александр Иванович	1906	
521.	ВАСИЛЬЕВ Александр Иванович	1905	
522.	ВАСИЛЬЕВ Александр Иванович	1903	
523.	ВАСИЛЬЕВ Александр Иванович	1903	
524.	ВАСИЛЬЕВ Александр Иванович	1907	
525.	ВАСИЛЬЕВ Александр Иванович	1907	

Z lewej rewolwer Nagant kal. 7,62, z prawej pistolet Walther PP kal. 7,65 – broń, z której rozstrzeliwano polskich jeńców i więźniów NKWD. Fot. polarms.pl

Lista dyspozycyjna z obozu NKWD w Starobielsku z nazwiskiem mjr. Tadeusza Wimmera-Gierczyńskiego. Archiwum rodzinne p. Andrzeja Pikulskiego

12 kwietnia do 3 maja. Ostatni konwój ze skazanymi został z nieznanymi przyczyn wycofany.

Więźniowie zostali przewiezieni koleją przez Smoleńsk do stacji Gniezdowo. Stąd do miejsca egzekucji na tzw. uroczysku Kozie Góry dowożono ich czarnymi karetkami więziennymi, zwanymi czarnymi krukami (czornyje worony), podzielonymi na pojedyncze celki, z zamalowanymi oknami. Niektórym, silnym i próbującym się wyrwać, wiązano sznurami ręce do tyłu, zarzucano płaszcz na głowę. Wykopano osiem dołów. Skazani byli rozstrzeliwani przy ich krawędziach. Wpadali do dołów lub zsuwano do nich ich ciała.

Egzekucja polegała na oddaniu zwykle pojedynczego strzału, przeważnie w potylicę (w drodze oględzin i sekcji zwłok odnotowano częste przypadki strzałów w najwyższy krąg szyjny) z bliskiej odległości. Enkawudziści używali najczęściej pistoletu Walther kaliber 7,65, rzadziej rewolweru Nagant kaliber 7,62, który miał duży odrzut i po dwudziestu kilku oddanych strzałach egzekutor odczuwał ból w nadgarstku.

Zwłoki w dołach były zasypywane koparko-spychaczami. Część ofiar zamordowano w smoleńskim więzieniu NKWD. Głowę skazanego umieszczano na krawędzi włazu kanalizacyjnego i wtedy oddawano strzał. W Katyniu zginęła jedyna polska kobieta – ppor. pilot Janina Lewandowska.

Na Kozich Górach zamordowano około 4400 polskich jeńców, w tym kapitana Józefa Kuleszę, urodzonego

w Niepołomicach, zastępcę dowódcy Pociągu Szkolnego 2 Dywizjonu Pociągów Pancernych w Niepołomicach, późniejszego dowódcę pociągu pancernego nr 54 „Groźny”.

Na miejscu pochówku zwłok zasadzono sosenki.

Mord jeńców z obozu w Starobielsku

Konwoje z tego obozu na miejsce straceń w Charkowie przeprowadzane były w okresie od 5 kwietnia do 12 maja. Pociągi z jeńcami dojeżdżały do stacji Charków, skąd więźniowie byli przewożeni samochodami do więzienia NKWD. Nocami, ze związanymi rękami, byli rozstrzeliwani w bezokiennym, wytłumionym pomieszczeniu piwnic przy użyciu naganta. Zwłoki około 3800 zamordowanych polskich oficerów były wywożone samochodami (również

Mjr WP Tadeusz Wimmer-Gierczyński z Niepołomic (1881–1940), jeńiec obozu NKWD w Starobielsku, zamordowany w Charkowie. Archiwum rodzinne p. Andrzeja Pikulskiego

Kpt. WP Jakub Wajda z Szarowa (1900–1940), jeńiec obozu NKWD w Starobielsku, zamordowany w Charkowie. Fot. Muzeum Katyńskie

Por. WP Kazimierz Iwulski z Szarowa (1907–1940), jeńiec obozu NKWD w Starobielsku, zamordowany w Charkowie. Archiwum rodzinne p. Mieczysławy Kalkickiej-Malarz

pod osłoną nocy) do zbiorowych mogił w wiosce Piatichatki, ok. 1,5 km od Charkowa.

W Charkowie zamordowano m.in. niepołomiczan. **Major audytor rezerwy Tadeusz Jan Wimmer-Gierczyński**, syn Franciszka i Bronisławy z d. Kottik, urodzony 18.06.1881 r. w Niepołomicach, był doktorem praw, absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1916–1918 służył w armii austriackiej. Od 1920 r. był oficerem WP przydzielonym do sądu polowego 1 Dywizji Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego. Następnie pełnił służbę w sądzie wojskowym przy Dowództwie Okręgu Generalnego w Krakowie. W 1921 r. został przeniesiony do rezerwy i wykonywał zawód adwokata.

Kapitan piechoty stanu spoczynku Franciszek Jan Nowak, s. Jana i Wiktorii z d. Adryan, urodzony 7.10.1896 r. w Niepołomicach, ukończył w 1915 r. gimnazjum w Krakowie. W 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego, uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Po zakończeniu działań wojennych pełnił służbę w 2 Pułku Strzelców Podhalańskich, a od 1925 r. w KOP. W latach 1933–35 służył w sztabie Dowództwa Okręgu Korpusu IX, a od 1936 w 5 Pułku Strzelców Podhalańskich. W 1938 r. został przeniesiony w stan spoczynku. Był inspektorem Izby Skarbowej we Lwowie.

Kapitan piechoty Jakub Wajda, s. Kazimierza i Anny z d. Lisowskiej,

urodzony 21.07.1900 r. w Szarowie, był członkiem Związku Strzeleckiego oraz żołnierzem Polskiego Korpusu Posiłkowego. Od 1918 r. służył w WP – najpierw w 2, a potem w 4 pułku piechoty Legionów. W 1919 r. uczestniczył w odsieczy Lwowa, a potem w wojnie polsko-bolszewickiej. W 1921 r. wziął udział w III powstaniu śląskim. Następnie pełnił służbę w Szefostwie Intendencji Dowództwa Okręgu Korpusu X, 38 pp, 44 pp i 72 pp (od 1939 r. I adiutant dowódcy). Jakub Wajda był ojcem Andrzeja Wajdy (1926–2016), wybitnego reżysera, który jeden ze swoich filmów poświęcił – ku czci zamordowanego ojca – zbrodni katyńskiej.

Porucznik Kazimierz Iwulski, s. Kazimierza i Jadwigi, urodzony w 1907 r. w Szarowie, do Wojska Polskiego wstąpił na ochotnika. Po szkole podoficerskiej oddelegowany do Bydgoszczy, skończył szkołę średnią i został oficerem. Jako porucznik trafił do 5 Dywizji Piechoty we Lwowie, gdzie zastała go wojna. Po przejęciu miasta przez Armię Czerwoną, 22 września został internowany z obietnicą wyjścia z miasta, m.in. wraz ze swoim kolegą, również ze Szarowa – ppor. Mieczysławem Wójcikiem (późniejszym członkiem AK). Gdy była jeszcze szansa na zdobycie cywilnego ubrania, Iwulski – namawiany do ucieczki przez Wójcika – odmówił, oświadczając, że jako żołnierz będzie czekał na rozkazy. Po tym, jak został

zagnany razem z innymi oficerami do wagonów, jego los był już przesądzony. Jeszcze w czerwcu 1940 r. ze Starobieliska do Szarowa przyszła wiadomość od Iwulskiego. Według ustaleń rodziny został zamordowany w Kuropatach koło Mińska.

Podporucznik piechoty rezerwy Klemens Józef Kozik, s. Józefa i Marianny z d. Flak, urodzony 24.02.1914 r. w Bodzanowie, ukończył krakowskie Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w 1925 r. Odbył kurs podchorążych rezerwy piechoty przy 26 Dywizji Piechoty (1936), po którym przeszedł do rezerwy z przydziałem do 10 pp, gdzie w 1937 r. odbył ćwiczenia.

Podporucznik artylerii rezerwy Piotr Weber, s. Jana i Teresy z d. Rippeł, urodzony 20.06.1911 r. w Zduńskiej Woli, był inżynierem leśnikiem, wykładowcą, pracował w Nadleśnictwie Niepołomice. Ukończył Uniwersytet Poznański i Szkołę Podchorążych Rezerwy w 1932 r. Otrzymał przydział mobilizacyjny do 11 Karpackiego Pułku Artylerii Lekkiej.

Każń polskich funkcjonariuszy z obozu w Ostaszkowie

Około 6300 uwięzionych w obozie w Ostaszkowie, głównie policjantów i funkcjonariuszy KOP, rozstrzelano w Kalininie (obecnie Twer). Warto podkreślić specjalne potraktowanie tych funkcjonariuszy przez NKWD, gdyż

Prządownik PP Jakub Klima ze Zagórze (1893–1940), jeńiec obozu NKWD w Ostaszkowie, zamordowany w Kalininie (Twerze). Fot. Muzeum Katyńskie

Prządownik PP Władysław Włodarczyk z Targowiska (1984–1940), jeńiec obozu NKWD w Ostaszkowie, zamordowany w Kalininie (Twerze). Na zdjęciu podczas treningu w Polskim Towarzystwie Gimnastycznym Sokół. Fot. Muzeum Katyńskie

Posterunkowy PP Józef Sadkowski ze Staniątek (1911–1940), jeńiec obozu NKWD w Ostaszkowie, zamordowany w Kalininie (Twerze). Fot. Muzeum Katyńskie

w przeciwieństwie do wojskowych, nie oddzielono od oficerów szeregowych i podoficerów (wśród zamordowanych było ich około 5,5 tysiąca). W okresie 4 kwietnia – 16 maja jeńców przewieziono koleją z Ostaszkowa do stacji w Kalininie, a następnie samochodami do więzienia NKWD. Egzekucje skazańców ze skutymi rękami wykonywano – podobnie jak w Charkowie – nocą, w wyludnionym wojskowym pomieszczeniu piwnicznym, strzałem z walthera w tył głowy. Jednej nocy kaci byli w stanie pozbawić życia 250 więźniów. Zwłoki wywożono do Miednoje, odległego o 20 km od Kalinina, gdzie zasypywano je ziemią w 23 wykopanych dołach na terenie lotniskowym NKWD. Najwięcej egzekucji wykonał Wasilij Błochin, były członek ochrony osobistej Stalina.

Wśród zamordowanych w Kalininie byli m.in.:

Przodownik PP Władysław Włodarczyk, s. Jana i Tekli z d. Ślęcziek, urodzony 10.11.1894 r. w Targowisku. W Policji Państwowej służył od 1919 r. na terenie woj. krakowskiego, w chwili wybuchu wojny był komendantem posterunku w Niepołomicach.

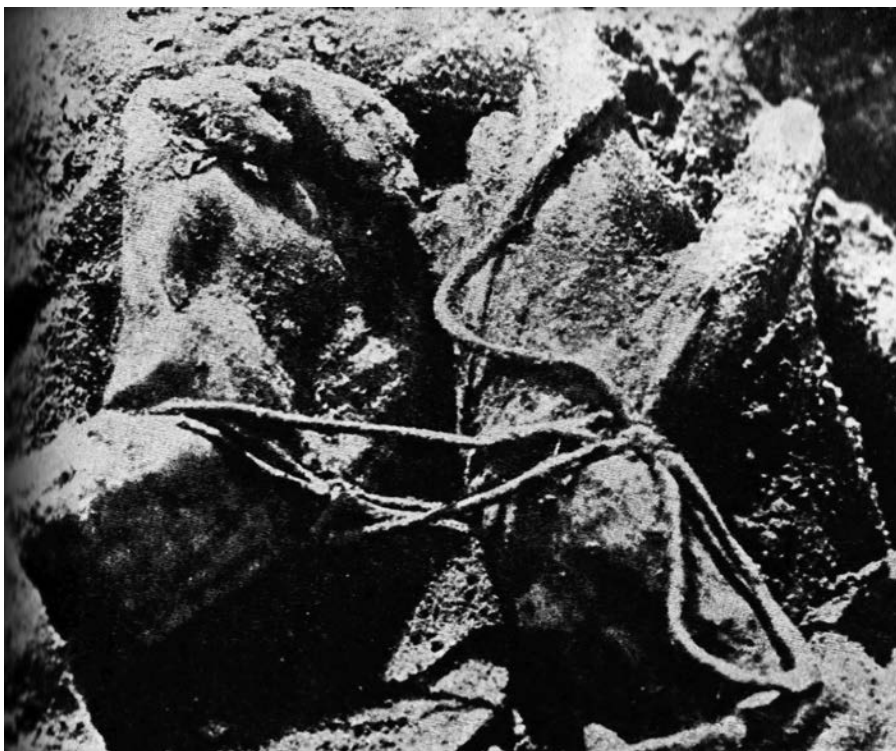
Przodownik PP Jakub Klima, s. Karola i Katarzyny z d. Szelaż, urodzony 4.07.1893 r. w Zagórzcu. W Policji Państwowej służył od 1.01.1920 r. m.in. w powiecie zbaraskim. Był komendantem posterunku w Klebanówce, zastępcą komendanta posterunku w Nowym Siole, w chwili wybuchu wojny komendantem posterunku w Łubiankach Wyżnych.

Starszy posterunkowy PP Józef Krempa, s. Mateusza, urodzony 26.11.1898 r. w Chrzastowie. W Policji Państwowej od 16.01.1923 r. z przydziałem do woj. krakowskiego, we wrześniu 1939 r. na posterunku w Zabierzowie Bocheńskim.

Starszy posterunkowy PP Andrzej Niechwiej, s. Jana i Katarzyny, urodzony 23.11.1897 r. w Dąbrowie. W Policji Państwowej od 1924 r. Początkowo służył w woj. krakowskim, we wrześniu 1939 r. w Łodzi.

Posterunkowy PP Franciszek Niechwiej, młodszy brat Andrzeja, urodzony 25.09.1899 r. w Dąbrowie. W Policji Państwowej od 1923 r., we wrześniu 1939 r. pełnił służbę w pow. bocheńskim.

Posterunkowy PP Józef Sadkowski, s. Andrzeja i Barbary, urodzony 3.08.1911 r. w Staniątkach. W Policji Państwowej służył od 25.04.1936 r., ukończył Normalną Szkołę Fachową

Węzeł katyński – ręce zwłok jeńca związane sznurem do tyłu. Fot. Wikipedia

dla Szeregowych w Mostach Wielkich. We wrześniu 1939 r. pełnił służbę w komendzie miasta Łodzi.

Posterunkowy PP Józef Kwaśny, s. Augusta, urodzony w 1890 r. w Niepołomicach. W Policji Państwowej od 1924 r., służbę pełnił w woj. krakowskim, we wrześniu 1939 r. na posterunku w Szczakowej (pow. chrzanowski).

Posterunkowy PP Stanisław Wywiół, s. Franciszka i Marii z d. Kwaśny, urodzony 8.02.1895 r. w Niepołomicach. W Policji Państwowej od 1.12.1919 r. Pełnił służbę w pow. bocheńskim, we wrześniu 1939 r. na posterunku w Uściu Solnym.

Posterunkowy PP Władysław Skóra, s. Jana i Marii, urodzony w Niepołomicach. W Policji Państwowej od 1924 r., we wrześniu 1939 r. na posterunku w Sierszy, w pow. chrzanowskim.

Zamordowani funkcjonariusze stanowili około 25 proc. przedwojennego stanu osobowego polskiej Policji Państwowej. Wszyscy wymienieni policjanci zostali pośmiertnie awansowani na stopień aspiranta.

Kijów, Mińsk...

Warto wspomnieć, że miejscami kaźni polskich policjantów i oficerów WP były też Kijów (blisko 3,5 tys. ofiar, których zwłoki zakopano m.in. w Bykowni) oraz Mińsk (prawie 4 tys. zamordowanych, pochowanych m.in. w Kuropatach).

Ujawnienie zbrodni

Pierwsze, nieoficjalne informacje o ujawnieniu masowych grobów jeńców w Katyniu pojawiły się jesienią 1941 r. i pochodziły od polskich przymusowych robotników pracujących w rejonie popełnienia zbrodni. Jednak konkretne wskazanie lokalizacji mogił nastąpiło w lutym 1943 r., gdy dwóch miejscowych Rosjan powiadomiło o tym Niemców. Przeprowadzone ekshumacje potwierdziły wcześniejsze informacje. Niemcy oficjalnie zawiadomili opinię publiczną o ujawnieniu masowych grobów z około 10 tys. ciał polskich wojskowych 13 kwietnia 1943 r. poprzez Radio Berlin (w 2007 r. Sejm RP ustanowił 13 kwietnia Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej).

Zatajanie i fałszowanie zbrodni

Po komunikacie Radia Berlin radio moskiewskie niezwłocznie wydało swój komunikat, w którym oskarżyło Niemców o zbrodnię na Polakach. Gdy we wrześniu 1943 r. sowieci wyparli Niemców ze Smoleńszczyzny, specjalna ekipa NKWD i Smierszu (sowieckiego kontrwywiadu wojskowego) odkopała mogiły i podrzuciła do nich sfałszowane dokumenty. Zadbano również o fałszywych świadków. Na tak przygotowanym przez trzy miesiące gruncie specjalna komisja, powołana przez Biuro Polityczne KC Komunistycznej

Polski cmentarz wojenny w Katyniu. Fot. Wikipedia

Partii Związku Radzieckiego (KPZR), przeprowadziła ekshumację zwłok, odnalazła podrzucone dokumenty, łuski i pociski niemieckiej amunicji pistoletowej. Po zakończeniu prac wydano komunikat, w którym wskazano Niemców jako sprawców masowej zbrodni na polskich oficerach. Związek Sowiecki konsekwentnie fałszował historię i w procesie norymberskim nawet wniósł oskarżenie o ludobójstwo popełnione przez III Rzeszę. Trybunał norymberski pominął jednak kwestię odpowiedzialności za zbrodnię katyńską z powodu braku dowodów. W latach 70. ub. w. w Katyniu ZSRS „zadbał” również o upamiętnienie rzekomo niemieckiej zbrodni poprzez wybudowanie betonowych steli z fałszywym napisem.

Uznanie odpowiedzialności za zbrodnię katyńską przez ZSRS

W 1987 r., w porozumieniu z ówczesnym przywódcą ZSRS, Michaiłem Gorbaczowem, utworzono mieszaną polsko-sowiecką komisję historyków partyjnych, która miała wyjaśnić m.in. zbrodnię katyńską. Ekspertyza strony polskiej przemawiająca za winą NKWD, nie została jednak uznana przez stronę sowiecką. Dopiero 13 kwietnia 1990 r. podczas wizyty prezydenta RP Wojciecha Jaruzelskiego w Moskwie, Gorbaczow po raz pierwszy oficjalnie

przyznał, że zbrodni dokonały służby NKWD i przekazał stronie polskiej dokumenty dotyczące tej sprawy. Pomimo tego kroku w listopadzie zainicjował akcję propagandową, tzw. „antykatyń”, mającą relatywizować zbrodnię katyńską (obciążał Polskę za śmierć tysięcy sowieckich jeńców w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r.).

14 października 1992 r. na polecenie prezydenta Borysa Jelcyna przekazano prezydentowi Lechowi Wałęsie m.in. uwierzytelnioną kopię uchwały Biura Politycznego KC Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) z 5 marca 1940 r.

25 sierpnia 1993 r. Borys Jelcyn złożył kwiaty pod Krzyżem Katyńskim na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach i wypowiedział słowo: „Wybaczenie”.

Śledztwa ZSRS i Rosji

Śledztwo przeprowadzone w latach 1990–94 przez Główną Prokuraturę Wojskową ZSRS, a później Federacji Rosyjskiej, wykazało, że NKWD dokonało zbrodni katyńskiej, a w 1943 r. fałszowało i fabrykowało dowody. Serię przestępczych czynów zakwalifikowano jako zbrodnię przeciwko pokojowi, zbrodnię wojenną, zbrodnię przeciwko ludzkości i ludobójstwo. Postępowanie umorzono z powodu śmierci sprawców. Z ww. kwalifikacją prawną nie zgodziła

się Generalna Prokuratura FR i nakażała ją zmienić na „nadużycie władzy”. Tym samym oznaczało to potraktowanie zbrodni jako przestępstwa pospolitego, co z kolei skutkowało przedawnieniem ścigania. Nowe śledztwo, prowadzone do 2004 r., zostało również umorzone. Stało się to już za kadencji prezydenta Władimira Putina, który najpierw deklarował przekazanie Polsce całości akt śledztwa, a następnie odmówił tego i nakazał utajnić zdecydowaną większość materiałów. Przekazane materiały jawne okazały się tymi, które Polska uzyskała już w 1992 r.

Polskie śledztwa

Pierwsze polskie śledztwo w sprawie katyńskiej, wszczęte przez prokuraturę warszawską, toczyło się w latach 1993–95, lecz nie przyniosło żadnych efektów.

Po zakończeniu rosyjskiego śledztwa w 2004 r. nowe śledztwo polskie wszczął Instytut Pamięci Narodowej, kwalifikując czyny sowieckie m.in. jako zbrodnię przeciwko ludzkości w najcięższej postaci, tj. ludobójstwa. Jak przyznają prokuratorzy IPN – wobec upływu czasu i obowiązującej w Federacji Rosyjskiej zasady niewydawania swoich obywateli – polskie śledztwo ma charakter historyczny i finalnie nie doprowadzi do prawnego osądzenia sprawców zbrodni. Nie umniejsza to jednak rangi postępowania, gdyż nie wszystkie okoliczności przestępstwa zostały wyjaśnione i nie ustalono wszystkich sprawców. Prokuratura Generalna Federacji Rosyjskiej, a także prokuratura Białorusi, odmówiły przekazania dokumentów stronie polskiej.

4 marca 2022 r. dopisany został kolejny ponury rozdział do nierozliczonej sowieckiej zbrodni. Rosyjska gazeta „Kommiersant” nagłośniła apel o demontaż polskiej części zespołu cmentarno-muzealnego w Katyniu, podpisany m.in. przez deputowanych do Dumy, komunistów i grupę innych osób publicznych. Apel uzasadniono „wrogim zachowaniem nowoczesnej marionetkowej Polski, jej rusofobiczną polityką, publicznym poparciem dla nazistowskiej Ukrainy i dostawami broni”. Słowa te padły niemal 82 lata po dokonaniu bestialskiego mordu na Polakach, w trakcie kolejnej krwawej wojny, w której ofiarą rosyjskich zbrodni wojennych tym razem padają Ukraińcy.

WOJCIECH WÓJCİK

wojcik.wojciech@interia.eu

5 CZERWCA 2022

**OTWIERAMY
NIEPOŁOMICKIE
BŁONIA**

więcej na www.niepolomice.eu

W dziesiątą rocznicę powstania

Staniątecka Grupa Teatralna

oraz

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

zapraszają na spektakl

ICH...MORALNOŚĆ

wg tekstów Gabrieli Zapolskiej

28 maja | sobota | godz. 19:00

29 maja | niedziela | godz. 18:00

Sala Widowiskowa MCDiS, Niepołomice, ul.Zamkowa 4, wejście A

Bilet | 40 zł | do nabycia w kasie MCDiS